

75-5

Γ. ΣΙΚΕΛΙΩΤΗΣ
G. SIKELIOTIS

1975

A
1975-5
C.2

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Γ. ΣΙΚΕΛΙΩΤΗΣ
G. SIKELIOTIS

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΖΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ 1975

Ἐξώφυλλον: Οἰκογένεια
Cover illustration: Family

Ἐπιμέλεια: Ἐθνικὴ Πινακοθήκη
Ἐκδόσεις: Ἐθνικὴ Πινακοθήκη
Μετάφρασις: Μαρίνα Τριανταφυλλίδη
Φωτοστοιχειοθεσία - ἐκτύπωσις: Ἀθηναϊκὸ Κέντρο Ἐκδόσεων, Α.Ε.

Ἀθήνα, 1975

Ἡ ζωγραφικὴ τοῦ Γ. Σικελιώτη καὶ ἡ λαϊκὴ μας παράδοση.

Στὸ ἑβδομηνταπεντάχρονο ἰωβηλαῖο ἔτος ἀπὸ τὴν ἰδρυση τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης, ποὺ γιορτάζεται τὸν χρόνο αὐτό, μᾶς δίνεται ἡ δυνατότητα καὶ ἡ εὐκαιρία νὰ κάνουμε γνωστοὺς στοὺς φίλους καὶ ἐπισκέπτες τοῦ Μουσείου μας μιὰ σειρά ἀπὸ ζωγράφους, ποὺ διατήρησαν τὸ ἀσβεστο δημιουργικὸ καὶ ἐπαναστατικὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ μας καὶ τὴν τάση του γιὰ κοινωνικὴ πρόοδο καὶ καλλιτεχνικὴ ἀνέλιξη.

Χάρις σ' αὐτοὺς τοὺς ζωγράφους καὶ σὲ πολλοὺς ἄλλους καλλιτέχνες, τῶν ὁποίων ἐκθέσεις ἀναδρομικὲς θὰ ἀκολουθήσουν στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη, τὸ ἔθνος μας ἐπικοινωνεῖ στὸν τομέα τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν μὲ τὸν ὑπόλοιπο κόσμο, συνενώνεται μὲ τὴν παγκόσμια κουλτούρα, συμβάλλει στὸν πλουτισμὸ τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν τῆς ἀνθρωπότητας καὶ σμίγει μὲ τὸν ἀσυνόρευτο κόσμο τῆς τέχνης καὶ τοῦ πνεύματος.

Ἀνάμεσα στοὺς καλλιτέχνες τοῦ τόπου μας, ὁ Σικελιώτης σήμερα κατέχει ἐπάξια θέση κοντὰ σ' αὐτοὺς ποὺ ἀντλήσαν ἀπὸ τὴν λαογραφικὴ παράδοσή καὶ μὲ τὴν καθαρότητα ποὺ διακρίνει τὸ σχέδιό του καὶ τὸν πλούσιο, σὲ χρωματικὴ ἐμπειρία καὶ γνώση, αἰσθησιασμὸ του, ἀνάπλασε τὸν εἰκαστικὸ του χῶρο μὲ ζωγραφικὴ κυβιστικὴ λιτότητα, δίνοντας μιὰ εὐρυθμία στὰ θέματά του.

Μὲ χαρίσματα ἀνάλογα μὲ αὐτὰ τοῦ χτίστη καὶ τοῦ ποιητῆ τοῦ χρώματος, ἀκόμη καὶ ὁ χτυπητὸς ποσοτικὸς δείκτης τῶν ἔργων του δὲν ἐξαντλεῖ οὔτε ἀλλοιώνει τὴν χρωματικὴ σκάλα τῶν δημιουργιῶν του. Τὸ εὐρὺ καὶ ποικιλόχρωμο φάσμα τῶν θεμάτων ποὺ χαρακτηρίζει τὶς παραστάσεις του, ξαπλώνεται σὲ ὅλους τοὺς τύπους τῆς λαϊκο-κοινωνικῆς ἀνθρωπομορφικῆς συνθέσεως, καὶ περιλαμβάνει τοπογραφίαι νησιοῦ, χωριοῦ καὶ πολιτείας κλείνοντάς τες σὲ μιὰ πλαστικὴ ἀδρῆ ἁρμονία.

Στήν ζωγραφική του ὁ Σικελιώτης ἀκολουθεῖ τάσεις ρομαντικῆς συνθέσεως, ὅπου ὁμως τίς μορφές καί τὰ σχήματά του καθορίζουν καί προβάλλουν τὰ μὲ τῆ μαγεία τοῦ ἐξωτερικοῦ περιγράμματος σκοῦρα χρώματά του. Πληθωρική καί ἀνήσυχη φύση, διαμορφώνει τελικὰ μὲ δικό του ἐθνικό ὕφος τίς παραστάσεις του, πού τίς χαρακτηρίζει ἔντονο πάθος καί ἐκφραστικότητα.

Ἡ ζωγραφική γραμμὴ του, συχνὰ σπάει μὲ μιὰ ἐπίταση χρωματικῆς ἐξάρσεως γιὰ νὰ ἐκφράσει ἔντονότερα κάθε μορφολογικὸ στοιχεῖο στήν ζωγραφική του: ἄνθρωπο караγκιόζη ἢ ἥρωα, γυναίκα καί ἄντρα, ψαράδικο χωριὸ ἢ συνοικία τῆς πόλεως καί ἀκόμη μοναστήρια ἢ ἐκκλησιῆς καί διακοσμητικά.

Μὲ βάση τὸν ἄνθρωπο καί τίς δυνατὲς βαθιεῖς του αὐτόχθονες ρίζες, ὁ ζωγράφος μας μεταπλάθει καί ἀφομοιώνει ὅλα τὰ στοιχεῖα πού τοῦ προσφέρει ἡ ἐλληνικὴ τέχνη ἀπὸ τῆ γεωμετρικὴ ἐποχὴ μέχρι σήμερα.

Βαθεῖα ἐπίδραση στὸ ἔργο του ἔχει ἡ ποιητικὴ εἰκόνα πού προέρχεται ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς ὕμνους, τὸ δημοτικὸ καί τὸ λαϊκὸ τραγούδι.

Ἄν καὶ νομίζω ὅτι τὸ ἔργο τοῦ Σικελιώτη μᾶς προσανατολίζει πρὸς τὰ ἰδανικά τῶν λαϊκῶν ζωγράφων, πού στὸ πρῶτο μισὸ τοῦ 19ου αἰῶνα στέριωναν τῆ νεοελληνικὴ ζωγραφικὴ, ἐν τούτοις, οἱ ιδέες του, ἡ πίστη του καί ἡ ἀκάματη ζωγραφικὴ του διάθεση μᾶς ὀδηγοῦν πρὸς τὸ «πνεῦμα» τῆς σύγχρονης ἐλληνικῆς ζωγραφικῆς, πού ἄρχισε νὰ ἐδραιώνεται κυρίως στήν Ἀθήνα ἀπὸ τὸ 1923. Εἶναι περίπου ἡ ἴδια ἐποχὴ πού ὁ ἔντεχνος νεοελληνικὸς λόγος, ἡ ποίηση καί τὸ διήγημα καί ἡ νεοελληνικὴ μουσικὴ, βοήθησαν γιὰ νὰ χτιστῆ «τὸ παλάτι πού θὰ θρονιάσει τὴν ἐθνικὴ ψυχὴ». Ὁ παγκόσμιος πόλεμος καί ἡ δοκιμασία τῆς «καταστροφῆς», προκάλεσε στὰ φωτεινότερα πνεύματα τῆς ἐποχῆς μιὰ προσπάθεια ἀνασυγκροτήσεως, ἀνατιμήσεως τῶν πνευματικῶν καί καλλιτεχνικῶν δυνάμεων καί ἀξιῶν. Εἰδικὰ γιὰ τῆ ζωγραφικὴ, ἀπὸ τὸ 1900 μέχρι τὰ χρόνια τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς, ἐνῶ βάση τῆς ἦταν ἕνας παραπλανημένος ρεαλισμὸς, μιὰ στομφώδης ρητορεία καί μιὰ ἀνάβαθη ρομαντικὴ ἠθογραφικὴ ὄψη τῆς καθημερινότητος, μιὰ ὁμάδα νέων ζωγράφων ἀλλὰ καί φωτεινῶν δασκάλων βρῆκαν τὴν ἀπολύτρωση μέσα ἀπὸ τίς λαογραφικὲς παραδόσεις, τὴ λαϊκὴ εἰκονογραφία καί τὴ λαϊκὴ χειροτεχνία. Μέσα στήν ζωγραφικὴ αὐτὴ τῶν νέων ἀνθρώπων τοῦ μεσοπολέμου δέθηκε ὅτι διασώθηκε ἀπὸ τὰ μεταβυζαντινὰ χρόνια σὰν καλλιτεχνικὴ κληρονομιά τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί βοήθησε νὰ βρῆ ἡ νεοελληνικὴ τέχνη στήν ἐξέλιξή της, μιὰ δική της νεοελληνικὴ ἐκφραση, δεμένη ἀπόλυτα συναισθηματικὰ μὲ τὸν τόπο μας, ὅπως ἀκριβῶς καί ὁ τέλειος στίχος καί ἡ καθάρια ποίηση τοῦ δημοτικοῦ καί λαϊκοῦ μας τραγουδιοῦ.

Σ' αυτή τη μόνη άστειρευτη πηγή της λαϊκής παράδοσης στράφηκαν όλοι όσοι θέλησαν να νοιώσουν να γεννιέται κάτι από τον ίδιο τον τόπο που είχε τόσα χρόνια αποκοπή από τις πνευματικές δημιουργικές φάσεις, που πέρασε αιώνες προηγουμένως ή υπόλοιπη Εύρώπη. Τι θα μπορούσε άλλο να ζήση και να δημιουργήση σ' αυτό τον τόπο που χωρίς κανένα πνευματικό κέντρο, χωρίς καμιά ώθηση και επικοινωνία έδινε τη μάχη μόνο για την επιβίωση; Έκείνο που ζούσε ακόμη και εξακολουθούσε να εκφράζεται ήταν ή ανάγκη του άπλου ανθρώπου, του άπλου νησιώτη και όρεσίβιου να μιλήση σε μιá άλλη γλώσσα που δεν είχε καμμία σχέση με τον καθημερινό άγώνα. Λυρικά ποιητικά μηνύματα φέρνουν τά καράβια στις βοτσαλωτές αύλές τών νησιώτικων σπιτιών, βαθειά καλλιτεχνική διάθεση εκφράζουν τά γλυπτά υπέρθυρα τών άρχοντικών σπιτιών, ενώ ξυλόγλυπτα, διακοσμημένοι τοίχοι με τοιχογραφίες και πλούσια κεντίδια στις ποδιές τών γυναικών μαρτυρούν τη μακριά παράδοση που έχει ακόμη τη δύναμη της δημιουργίας. 'Η πρώτη έπαφή με τά καλλιτεχνικά ρεύματα της Δυτικής Εύρώπης φέρνει στην 'Αρχιτεκτονική τó γεννημένο μέσα από τον ρομαντισμό της Κλασσικής 'Ελλάδας κίνημα του «Κλασικισμού», ριζώνει όμως βαθιά, δένεται με την παράδοση και δημιουργεί ένα έλληνικό ύφος, έναν «Κλασικισμό» που έναρμονίζεται με τó άττικό τοπίο και φώς. Στη ζωγραφική από πολύ γωρίς γίνεται αντίληπτή ή ανάγκη μιás ντόπιας πηγής έμπνεύσεως και ανάμεσα στα διάφορα ρεύματα που αντιπροσωπεύουν αντίστοιχα στην Εύρώπη αρχίζουν και έμφανίζονται οι πρώτες προσπάθειες μιás γνήσιας δημιουργίας με κυρίαρχη τη μορφή του Νικηφόρου Λύτρα. Καθένας καλλιτέχνης ανάλογα με την προέλευση, μαθητεία και έμφυτη προδιάθεση έρμηνεύει διαφορετικά τά στοιχεία που ανακαλύπτει στον έλληνικό χώρο και διαμορφώνει από τη μιá τó προσωπικό του ύφος, από την άλλη την πορεία μιás όλόκληρης Σχολής που μπορεί να φέρη πιθανώς τó όνομα «'Αθηναϊκή» γιατί γεννιέται μέσα στο χώρο της προτεύουσας, και απεικονίζει ότι έχει σχέση με την ζωή της προτού να έρθη τó σάρωμα τών άξιών στην άπρόσωπη μεγαλούπολη.

'Ονόματα σαν του Κόντογλου που δένεται με τη θρησκευτική παράδοση, του Βασιλείου, του Τσαρούχη, του Σικελιώτη, του Μανουσάκη, του Μόραλη και τóσων άλλων ζωντανεύουν τον γνήσιο πηγαίο "Έλληνα και τον δένουν με τις γεμάτες αυθορμητισμό συνθέσεις του λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου, αναπολούν τη ζωή του μικρού καφενείου, του συνοικιακού ραφτάδικου και ξαναφέρνουν στη μνήμη τά παλιά άρχοντικά, τις ξεχασμένες γωνιές, τις γραφικές νησιώτικες παραλίες. Και όμως τά έργα τους διαφέρουν από την άπλη ήθογραφία, από την άνιαρή διήγηση περιστατικών και στιγμιαίων έντυπώσεων. 'Η

ζωγραφική τους έχει όλα τα χαρακτηριστικά μιᾶς τέχνης πού ξεπερνᾶ τὰ στενά τοπικά ὄρια καθώς προσδίδει στὸν ἀπλὸ νησιώτη τὴν ἀμέτρητη ἀξία τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητας, τὸ βαθὺ αὐτὸ νόημα πού κλείνει γιὰ τὴ ζωὴ ἢ ἐλευθερία, ἢ λιτότητα, ὁ αὐτοσυγκρατημὸς, ἢ ἀνεξαρτησία τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς.

Ἄκόμη καὶ τὰ μικρὰ καὶ ἀσήμαντα ἀντικείμενα δίνουν τὸ μέτρο τοῦ μεγαλείου τῆς ἀνθρωπιᾶς, πού αἰσθάνεται κανεὶς νὰ τὸν ἀγγίζει στὴν ἀναδρομικὴ αὐτὴ ἐκθεση ἀπὸ κάθε ἔργο χωριστὰ μὰ καὶ ἀπὸ τὸ συνολὸ τῆς ἐντονώτερα.

Γιατὶ στὴν ἐκθεση τοῦ Σικελιώτη γίνεται αἰσθητὴ ἡ προσπάθεια τοῦ καλλιτέχνη, νὰ ἀποτελέσει τὸ ἔργο του τὴν ἐπιβεβαίωση καὶ τὴ συνέχιση τῶν σχέσεων αὐτῶν τῆς νεοελληνικῆς ζωγραφικῆς μὲ τὴν καλλιτεχνικὴ μας κληρονομιά.

Τὸ ἔργο τοῦ Σικελιώτη, ἐκφρασμένο ἐντονα, μὲ «περιγραμμатικό» ἐξπρεσιονισμό βγαλμένο μέσα ἀπὸ τὴν ἀρχαία μελανόμορφη ἀγγειογραφία τοῦ ἔκτου αἰῶνα, καὶ μὲ ἐντονα δοσμένο τὸ στοιχεῖο τῆς ζωντανίας τοῦ λαοῦ μας, ἀφήνει νὰ φανερωθῇ ἡ καθαρὴ προσπάθειά του, πού συνίσταται σὲ μιὰ ἀπεμπόληση τῶν πολυμεταχειρισμένων ὑλικῶν τοῦ ἐμπειρισμοῦ καὶ σὲ μιὰ παρουσία μὲ ζωντανὰ σύμβολα τῆς ἐσωτερικῆς ζωῆς ἑνὸς κόσμου ξένου πρὸς κάθε συμβατικότητα καὶ νεκρὴ μηχανικότητα.

Μὲ πλαστικὰ σχήματα καὶ μὲ τεχνοτροπία πού δὲν ἐξαντλεῖται μόνον μὲ γραμμὲς καὶ χρώματα, ὁ ζωγράφος δημιουργεῖ μιὰ στέρεη ἀρχιτεκτονικὴ φόρμα, μεστή ἀπὸ αἴσθηση καὶ παλμό, πού ἀναβλύζει ἀπὸ τὶς βαθειὲς πηγές μιᾶς πλούσιας ζωτικότητας, χαρακτηριστικῆς γιὰ τὴν ἑλληνικὴ ἰδιοσυγκρασία.

Μὲ ἰδιαίτερη εὐαισθησία καὶ μὲ τὴν αἴσθηση τῆς κυριαρχίας σὲ ὅλα τὰ ἔργα του τῶν τριῶν κυρίων χρωμάτων, πού ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα θεωροῦνται τὰ πιὸ χρωματιστά, ξεχωρίζει ὁ Σικελιώτης φόρμες - σύμβολα καὶ μορφές μιᾶς ἀνθρώπινης ζωῆς μὲ συναισθηματικὴ καὶ πνευματικὴ πληρότητα.

Ἄπὸ τὴν καθαρὴ καὶ συγκινητικὴ ἐκφραση, ἡ ὁποία διαχέεται ἀπὸ τὶς παραστάσεις του καὶ τὴν ὁποία μποροῦν νὰ ἐκφράσουν μόνον οἱ καλλιτέχνες πού ἔχουν τὶς ρίζες τῆς Τέχνης τους βαθειὰ μέσα στὸ «χῶμα τὸ ἑλληνικό», εἶναι εὐκόλο κανεὶς νὰ βρῇ ἕναν κόσμο πλούσιο σὲ πνευματικότητα, φωτεινὸ, ὄχι σταματημένο σὲ μιὰ ἐπίφαση ζωῆς, γεμάτο ἀπὸ ἑλληνικότητα καὶ στολισμένο μὲ τὰ «πλουμίδια» μιᾶς παραδόσεως ἀγνῆς καὶ γενεσιουργικῆς χιλιάδων χρόνων.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὰ ἴδια πράγματα, αἰσθήματα καὶ συγκινήσεις, πού δίνει ἕνα ποίημα, διήγημα, γλυπτὸ ἢ πίνακας ζωγραφικῆς, μποροῦν νὰ εἰπωθοῦν στὴν τέχνη μὲ διαφορετικοὺς τρόπους ἐργασίας, ἐκφράσεως καὶ γλώσσας.

Ἄναμφισβήτητα ὅμως καὶ μόνο ἡ διαπίστωση τοῦ ἀγώνα τοῦ καλλιτέχνη νὰ βροῦνε τὰ ζωγραφικὰ καὶ πνευματικὰ του ὀράματα μιὰ λύτρωση, πού νὰ γίνεται καταληπτή ἀπὸ τὸν θεατὴ, τὸν ὀδηγήσει νὰ ἐκφράσει τὰ βουνα, τὰ μοναστήρια πάνω ἀπ' τὴ θάλασσα, τὸν ἥλιο πού καίει, τὴν ὑγρὴ συννεφιά, τὸ χορό, τὸ χωρισμὸ καὶ τὸ ξαναντάμωμα, ὀλόκληρο τὸν κόσμο τῶν ἀνθρώπινων παθῶν, μὲ ἐνάργεια καὶ μὲ ἐνστικτο καλλιτεχνικό, πού ἀξιοποιεῖ μὲ σαφήνεια, εὐκρίνεια καὶ ποιότητα τὴν καθάρια λαϊκὴ ζωγραφικὴ του.

Δημήτριος Παπαστάμου

Sikeliotis and Greek folklore tradition

We are celebrating the 75th jubilee since the founding of the National Pinacothek of Athens this year. We had the opportunity to acquaint our friends and visitors of the Museum with a series of painters. Their work expresses the greek artistic spirit, unchangeable, creative and revolutionary, and the greek people's tendency towards social progress and artistic development. Through these painters and many others whose retrospective exhibitions at the National Pinacothek will soon follow, our nation communicates with the rest of the world on the subject of Fine Arts, and is in contact with the unlimited world of Art and the Intellect, thus contributing to universal culture and the enrichment of humanity's intellectual values.

One of the contemporary greek artists, Sikeliotis, deserves special mention. He is to be placed next to those artists whose subjects derive from folk-tradition.

By means of his sketching clarity, rich esthetic values, "cubistic" plainness and coloristic knowledge, he transforms his pictorial space into structurally harmonious compositions.

Sikeliotis is a gifted painter and a master of colour. The use of so many colour hues in his numerous works neither exhausts nor alters the artist's personal choice of colors. The wide range of his subjects includes all kinds of folk-social and anthropomorphic representations, which he places in a structurally concrete and harmonious setting.

In his work, Sikeliotis shows romantic tendencies, and his dark contours clearly define and propound his figures and shapes. Being himself of a broad and restless nature, he endows his compositions with a truly unique patriotic feeling. His sketching line usually arrives at a summit of chromatic exaltation, thus expressing strong morphological elements: a man of Karagiosis and/or hero type, a woman and a man, a fisherman's village or a city quarter, monasteries, churches and decorations.

Starting with Man and his deep, strong, aboriginal roots, our painter transforms and assimilates any element that greek artistic tradition offers him, from the geometric era to present day. His work is deeply influenced by the poetic image of Byzantine hymns, traditional folk songs and songs of today's greek people.

Although I think that Sikeliotis's work is based on the folk painters' ideals of the first half of the 19th c., his ideas, faith and his indefatigable artistic mood correspond to contemporary greek artistic currents, the beginning of which can be traced back in Athens of the early 1920's. Till then most of greek painting was based on a misunderstanding of tradition, a bombastic rhetoric and a shallow romantic description of customs and of folklore. In about the same time (1920's) literature, poetry, narrative and music began to really contribute to the creation of contemporary greek culture. World War II and the disaster that followed were among the main factors for the reestablishment of intellectual and artistic values.

It was then, when a group of young painters had returned to the true folklore tradition, iconography and craftsmanship. This new art trend included all there remained of the late - byzantine artistic heritage and greatly contributed to the development of contemporary greek art, granting it a new expressive power, closely connected to the pure national spirit, in the same way as a clear, almost perfect verse of a contemporary folk song does.

Thus, Sikeliotis's exhibition shows the artist's intention to connect contemporary greek painting to tradition. His three dominating colours reflect ancient greek colour usage. The artist's work is also characterized by the expressionistic contours that have their origins in 6th c. greek black-figured pottery, and by the survival of the same old vivacious greek spirit. Sikeliotis avoids any worn out empiricism and presents the living symbols of the esoteric life of a new world.

Next to his use of line and colour just described, by means of his plastic shapes, Sikeliotis is able to create concrete, almost architectural forms, full of greek life and feeling.

Form symbols and living figures are expressed with artistic maturity. An impression of lightness and sensitivity is conveyed through his work in which the influence of the greek tradition in general is to be found more than once.

Sikeliotis expresses his visions and ideas through his mountains, waterfront monasteries, sun, clouds, dance, separation and reunion, the world of human passion in general, with clarity and consistency worthy of a truly gifted folk-artist.

Dr. Dim. Papastamos

ΜΙΑ ΣΥΝΕΠΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Γνωρίζω από κοντά τόν ζωγράφο και τὸ ἔργο τοῦ Γιώργου Σικελιώτη. Εὐκαιρία γιὰ πιὸ στενὴ ἐπαφὴ εἶχα, ὅταν περιπλανώμενος Ἕλληνας αὐτός, διωγμένος ἀπὸ τὴν ἀσφυξία τῆς Ἀθήνας τοῦ 71, ἔφτασε στὸ Birmingham. Ἀπὸ τὰ πρῶτα τοῦ σχέδια, συνειδητὰ καὶ μεθοδικὰ ἄρχισε νὰ ἐπιλέγει τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα ποὺ θὰ ἔφτιαχναν τὴν «Ἀγγλία» του. Καὶ ὅταν ἀργότερα, βλέπαμε μέρα μὲ τὴ μέρα νὰ βγαίνει μέσα ἀπὸ τὰ ἔργα του, ποὺ εἶχανε σὰν ἀντικείμενο ἔργα τοῦ ἀνθρώπου, ἡ μοῖρα τοῦ κοινωνικοῦ ἀνθρώπου σὲ κείνον τὸν γεωγραφικὸ καὶ κοινωνικὸ χῶρο, ξέραμε πῶς ὁ Σικελιώτης εἶχε κάνει καίριες ἐπιλογές. Μὲ μόνα ἐφόδια τὴ ματιά του, τὴν εὐαισθησία του καὶ τὴν ἀγάπη του στὸν ἄνθρωπο, μᾶς ἔδειχνε τὸ πρόσωπο τῆς Ἀγγλίας ποὺ ξέραμε πῶς ὑπάρχει, μὰ δὲν εἶχαμε ἀντικρῦσει ποτέ.

Ὅταν ὕστερα ἀπὸ κείνη τὴν περίοδο, στὴν Ἑλλάδα πιά, εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ ξαναδῶ ὁλόκληρο τὸ ἔργο του πολλὲς φορές — καὶ εἰδικώτερα ὅταν ἔκανε τὴν ἐπιλογή γιὰ τὴν ἀναδρομικὴ του ἔκθεση στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη — βρῆκα γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὰ ἴδια στοιχεῖα παρόντα σ' ὅλη του τὴ δουλειά, ἀπὸ τὰ πρῶτα νεανικά του ἔργα, μέχρι τὰ τελευταῖα: Ξεδιάλεγμα βασανιστικὸ, ἔμμονη στὸ καίριο καὶ οὐσιαστικὸ, ἀποφυγὴ κάθε εὐκαιριακῆς ἀναφορᾶς, ἀνυποχώρητη τοποθέτηση στὸ πλευρὸ τοῦ πάσχοντος ἀνθρώπου.

Μανάδες, ἀγόρια καὶ κορίτσια τὰ θέματά του. Τὶς μορφὲς τοὺς ἀποτυπώνει ἔτσι ποὺ νὰ χάνουν τὴν ἀτομικότητά τους καὶ νὰ διαστέλονται σὲ πρωτεϊκὲς ἔννοιες. Στὴν ἀρχὴ στατικά, μὲ χρώματα μιᾶς πολὺ περιορισμένης γκάμας, ἐπιδιώκοντας ἔτσι τὸ μνημειακὸ στοιχεῖο. Ἀργότερα τὰ χρώματα ζωηρεύουν, οἱ συνθέσεις ἀποκτοῦν κίνηση καὶ ὅλες ἐτούτες οἱ γυναῖκες καὶ τ' ἀγόρια του, χωρὶς νὰ χάνουν τίποτα ἀπὸ τὸν πανανθρώπινο χαρακτήρα τους, γίνονται ζεστοί, γνωστοί καὶ οικεῖοι, ἔτσι ὅπως ξεπροβάλλουν ἀπὸ τὸ παραθύρι τῆς κάμαρας, ἢ ποζάρουν μπροστὰ στὸ λαϊκὸ φωτογράφο πλάϊ σ' ἓνα λουλούδι. Κι' ὅταν οἱ ἴδιες αὐτὲς μορφὲς ξαναζωντανεύουν σὲ ἄλλες συνθέσεις, μὲ τὴ Μάνα-Παναγιά νὰ παίρνει τὸ ἀγγελμα τῆς λευτεριάς ἀπὸ τὸν ξυπόλητο καὶ φουστανελλοφόρο Ἀγγελο-Καπετὰν Γκρή, μὲ τὰ παλληκάρια συναθροισμένα μυστικά γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζι γιὰ τὸν τελευταῖο δεῖπνο, ἢ ζωσμένα φυσεκλίκια νὰ χορεύουν τὸν ποντιακὸ πυρρῦχιο, τότε ξέρεις πῶς αὐτοὶ εἶναι οἱ δικοὶ μας, οἱ Ἕλληνες Χριστοί. Τώρα ὄχι μόνο ἡ ἔθνικὴ τους καταγωγὴ εἶναι ἀπόλυτα καθορισμένη, ἀλλὰ καὶ τὸ κοινωνικὸ τους στίγμα, χωρὶς αὐτὸ νὰ περιστέλει

στο ελάχιστο την καθολικότητά τους. Έτσι, ο Σικελιώτης καταφέρει με την ίδια τεχνική, τα ίδια χρώματα και το ίδιο ελληνικό πάθος να μας δώσει και τη σειρά της Άγγλίας, αλλά και το δράμα της Νοτιοανατολικής Ασίας, χωρίς παραχωρήσεις στην επικαιρότητα, αποτυπώνοντας πιστά τον κοινό παρονομαστή της ανθρωπίνης τραγωδίας.

Βαθειά λαϊκός ζωγράφος ο Σικελιώτης, δε συγχωρεί στον εαυτό του καμιά «λαϊκότητα». Ζωγραφίζει τους μουζουκτοσηδες του με σεβασμό — τραγουδάνε σίγουρα τους καύμους του τόπου μας — και τις παράγκες του με αγάπη. Εκεί μέσα οι γυμνές του κόρες λούζονται στη σκάφη. Ακόμα και σε κείνα τα νεοκλασσικά του σπίτια, που μοιάζουν ψυχρά και άδεια, φυσάει πνοή ζωής. Παρ' όλο που δεν ανήκουν στο περιβάλλον του, τον γοητεύει ή όποια όμορφιά τους, χωρίς να τον συγκινεί ή γραφικότητά τους.

Ο κόσμος του Σικελιώτη ξεκινάει από το Μακρυγιάννη και τους ξυπόλητους αγωνιστές και φτάνει στους αλόγουρους της Καισαριανής. Μέσα σ' αυτό το πλατύ ποτάμι κυλάει το έργο του. Με ανοιχτή καρδιά στράφηκε προς τον κόσμο γύρω του, κομμάτι του αναπόσπαστο κι' αυτός. Γι' αυτό και ή ματιά του, πιο συγγενική ίσως με τον Καραγκιόζη, παρά με όποιους παρισινούς — ισμούς, ιδιόρρυθμη και προσωπική, γίνεται γρήγορα γνώριμη και οικεία. Είναι ή δική μας ματιά. Το έργο του σε μιὰ αναπόσπαστη συνέχεια μας δίνει με συνέπεια μιὰ τοιχογραφία της σύγχρονης Ελλάδας. Και ή συνέπεια αυτή είναι, πιστεύουμε, ή μεγαλύτερη προσφορά του Γιώργου Σικελιώτη.

Ίούλιος 1975

Τάκης Πολίτης

A "CONSISTENT" OFFER TO GREEK ART

Personally acquainted with the painter and work of George Sikeliotis, I had an opportunity to know him better when he, a wandering Greek, driven away from suffocating Athens of 71, arrived at Birmingham. His first sketches began to pick out, conscientiously and methodically those elements which would later make his "England". Day after day we were seeing social man's fate in that particular geographical and social setting, coming out of his work, work whose object was man's deeds. We knew then that Sikeliotis had made the most important choice. Using his own way of looking at things, his sensitivity and love towards man, he was showing us England's face which, although we knew it existed, we had never seen till then.

Returning to Greece at last, I had the opportunity to look over his entire work many times — especially when he was making a selection for his retrospective exhibition at the National Pinacothek - I once more found present the very same elements, in all of his work, from his first youthful attempts to his latest: a torturing selection, an adherence to the basic, an avoidance of any occasional reference, an unyielding self-placement at suffering man's side.

His subjects are mothers, boys and girls. He represents their figures in such a way that they lose their individuality and extend to primordial concepts. Static at first, using colours of a very limited tonality thus aiming at the monumental. Later the colours become brighter, the compositions acquire movement and all these women and boys of his, without losing anything of their universal character, become warm and familiar, as they appear from a window or while they pose before the folk-photographer next to a flower. And when these very figures come to a new life in other compositions, - with the Virgin Mother getting the announcement of liberation by the bare-footed "fustanella" wearing Captain Angelo Gree and with the brave young men secretly gathered around the table for the last supper or cartridge-belted dancing the Pontiac pyrrhic dance -, then you know that these are our own Greek Christs.

Their national origins are not only absolutely defined, but also their social stigma, without this limiting their universality in any way. So, Sikeliotis is able to give us England's series on the one hand, and on the other the South-eastern Asian drama, by using the same techniques, colours and the very same Greek passion, without yielding to actuality. Thus he faithfully represents the common denominator of the human tragedy.

Basically being a folk-painter, Sikeliotis doesn't permit himself any "folklorism". He paints his bouzouki-players treating them with respect - they sing our country's griefs - and his huts with love. In those huts his nude girls bathe in troughs. Even in those neo-classic houses of his, though seemingly cold and empty, a breath of life flows. Although they do not belong to the painter's environment a certain beauty of theirs, fascinates him, without being moved by their picturesque elements.

Sikeliotis's world sets out from Macryiannis and the bare-footed combatants and gets to Caesariani's house yards. His work unrolls within this wide river of folklore tradition. Open-hearted, he turned towards the world around him, himself being an inseparable part of it.

His way of looking at things, originally and personally, is more closely connected with that of "Karagiozis" than with any Parisian-isms, and quickly become known and familiar. This is the Greek way of looking at things. His work, of an unbroken continuity, gives us with consistency a mural of contemporary Greece.

This consistency is what we believe to be the greatest offer of George Sikeliotis.

July 1975

Takis Polites

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Γεννήθηκε στη Σμύρνη τὸ 1917 καὶ ζῆ στὴν Ἀθήνα ἀπὸ τὸ 1922. Φοίτησε στὴν Ἀνωτάτη Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν ἀπὸ τὸ 1935 ἕως τὸ 1940.

Ἀτομικὲς ἐκθέσεις

- 1954. Πρῶτη ἀτομικὴ στὶς αἴθουσες τῆς ἔφημερίδος «Βῆμα».
- 1958. Φιγούρες τοῦ Καραγκιόζη στὶς αἴθουσες τοῦ «Ζυγοῦ».
- 1960. Ἀτομικὴ στὶς αἴθουσες τοῦ «Ζυγοῦ».
- 1960. Ἐπιλογή ἀπὸ τὴν προηγούμενη ἐκθεση στὸ ὑπερωκεάνειο «Ὀλυμπία».
- 1961. Ἀτομικὴ στὶς αἴθουσες τῆς καλλιτεχνικῆς ὁμάδος «Τέχνη» Θεσσαλονίκης.
- 1962. Ἐκθεση εἴκοσι ἕξι πινάκων, ποὺ φιλοτεχνήθηκαν γιὰ τὸ ἡμερολόγιο τῆς Α.Γ.Ε.Τ. στὴν αἴθουσα τοῦ «Ζυγοῦ».
- 1963. Ἀτομικὴ στὶς αἴθουσες τῆς Ἑλληνοαμερικανικῆς Ἐνώσεως.
- 1965. Ἀτομικὴ στὴ Νέα Ὑόρκη.
- 1966. Ἐκθεση Σικελιώτη-Νικολάου-Ἐγγονόπουλου στὴν «Τέχνη» Θεσσαλονίκης.
- 1973. Ἀτομικὴ στὶς αἴθουσες τοῦ «Κοχλία» Θεσσαλονίκης.
- 1974. Ἀτομικὴ στὶς αἴθουσες τῶν «Νέων Μορφῶν» στὴν Ἀθήνα.
- 1974. Ἀτομικὴ στὴν αἴθουσα «Λητώ» στὴ Λευκωσία.
- 1974. Ἀτομικὴ ἐκθεση μὲ τὸν τίτλο «Παλιὰ Ἀγγλία» στὶς αἴθουσες τοῦ Βρετανικοῦ Συμβουλίου Ἀθηνῶν.
- 1975. Ἡ ἴδια ἐκθεση στὴν «Τέχνη» Θεσσαλονίκης.

Όμαδικές εκθέσεις

- 1939-1975. Διάφορες ομαδικές εκθέσεις (Πανελλήνιες, τής καλλιτεχνικής ομάδος «Στάθμη» σάν μέλος αὐτῆς, στήν Ἀθήνα, Θεσσαλονίκη κ.ἄ. καθώς καί στοῦ ἐξωτερικό).
1953. Ρώμη, στήν ἐκθεση Νεοελληνικῆς Τέχνης.
1954. Μοντρεάλ, (Robertson Gallery) στήν ἐκθεση δέκα Ἑλλήνων ζωγράφων.
1956. Νέα Ὑόρκη, Οὐάσιγκτων (Rasponi Gallery) στήν ἐκθεση Ἑλληνικῆς Τέχνης.
1958. Ὀττάβα, Τορόντο, Μοντρεάλ (Καναδάς) στήν ἐκθεση ποὺ ὀργανώθηκε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας.
- 1957-58. Στὴ 2η Βιεννάλε Ἀλεξανδρείας.
1960. Στὸ Ἑλσίνκι.
- 1961-62. Στήν ἐκθεση Λίνεν τῆς Γερμανίας.
1962. Στὸ Βελιγράδι.
- 1963-64. Στὴ Μόσχα.

Τὸ 1960 ἐξελέγη μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων γιὰ τὸ βραβεῖον Guggenheim.

Ἔργα του ὑπάρχουν στήν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη καὶ Μουσεῖον Ἀλεξάνδρου Σούτζου, στήν Πινακοθήκη τῆς Δημαρχίας τοῦ Λίνεν Γερμανίας, στοῦ Ὑπουργεῖον Παιδείας, στοῦ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, στὶς Πινακοθήκες τῶν Δήμων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, στήν Πινακοθήκη τῆς Νομαρχίας Ρόδου, στήν Γεννάδειο Βιβλιοθήκη, στήν Ἐθνικὴ Τράπεζα, σὲ διάφορες ἰδιωτικὲς συλλογὲς ἐδῶ καὶ ἀλλοῦ, καὶ τριάντα (30) περίπου πίνακες στήν World House Gallery τῆς Νέας Ὑόρκης.

BIOGRAPHICAL NOTE

George Sikeliotis was born in 1917 in Smyrna and has lived in Athens since 1922. He studied painting at the School of Fine Arts in Athens (1935-1940).

One-man exhibitions

- 1954. He has his first one-man show in the premises of the "Vima".
- 1958. He exhibits puppets from the Karagiozis shadow - show at "Zygos" Gallery.
- 1960. One-man exhibition at Zygos.
- 1960. He presents a selection of his paintings on the ship "Olympia".
- 1961. One-man exhibition in the premises of the artistic group "Techni" in Salonica.
- 1962. He exhibits 26 paintings done for the Diary of General Cement Company at the Gallery "Zygos".
- 1963. One-man show in the premises of the Greek-American Union.
- 1965. One-man show in New-York.
- 1966. He exhibits with Nikolaou and Egonopoulos in the premises of the artistic group "Techni" in Salonica.
- 1974. One-man exhibition at the Gallery "Kochlias" in Salonica.
- 1974. One-man exhibition at the Gallery "Nees Morfes" in Athens.
- 1974. One-man exhibition at the Gallery "Leto" in Nicosia.
- 1974. He exhibits paintings under the title "Old England" in the premises of the British Council in Athens.
- 1975. He presents the same paintings at the Gallery "Techni" in Salonica.

Group - exhibitions

Since 1939 he has contributed to various other group-exhibitions, Panhellenic and those of "Stathmi" in Athens and Salonica and other cities. He has also presented his work abroad.

- 1953. He takes part in the exhibitions of Contemporary Greek Art in Rome.
- 1954. He exhibits at the Robertson Gallery in Canada.
- 1956. He exhibits at the Rasponi Gallery in New-York.
- 1958. He takes part in the exhibition which was organized by the Ministry of Education in Ottawa, Toronto, and Montreal.
- 1957-58. 2nd Biennale in Alexandria.
- 1960. He exhibits in Helsinki.
- 1961-62. He exhibits in Linen (Germany).
- 1962. He exhibits in Belgrade.
- 1963-64. In Moskow.

Examples of his work belong to the National Pinacothek of Athens, the Linen Pinacothek in Germany, the Ministry of Education, the University of Salonica, the Municipal Galleries of Salonica and Rhodos, the Gennadius Library, the National Bank and many Greek and foreign private collections. Thirty of his paintings are to be found at the World House Gallery in New-York.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

1935 - 1940

- A. Ἄγοράκι
Λάδι, 0,46 × 0,37
- B. Ναυτόπουλο
Λάδι, 0,35 × 0,46
- Γ. Ἄνεργοι
Λάδι, 0,34 × 0,52
- Δ. Τοπίο ἀπ' τὸν Ὑμηττὸ
Λάδι, 0,35 × 0,45
- E. Τοπίο ἀπ' τὸν Ὑμηττὸ
Λάδι, 0,35 × 0,45
- ΣΤ. Τὸ παιδί τοῦ κυρ' Ἀντρέα
Λάδι, 0,30 × 0,40
- Z. Τὸ κορίτσι
Λάδι, 0,60 × 0,66
- H. Καισαριανή
Λάδι, 0,34 × 0,41
- Θ. Ὀδοιπόρος
Λάδι, 0,30 × 0,40

1940 - 1944 (Κατοχή), Σχεδιάσματα

- I. Ὁ Στρατηγὸς λαγὸς
Τέμπρα, 0,54 × 0,37
Ἰδιωτικὴ Συλλογὴ
- ΙΑ. Τὸ ὄργανο
Αὐγὸ, 0,30 × 0,40
- ΙΒ. Ὁ καταδότης
Σχέδιο γιὰ χάραξη, 0,20 × 0,26
- ΙΓ. Στὰ ὄδοφράγματα
Μελάνι, 0,24 × 0,35
- ΙΔ. Ζητιάνοι
Σχέδιο γιὰ χάραξη, 0,30 × 0,36
- ΙΕ. Τρόμος
Τέμπρα, 0,25 × 0,35
- ΙΣΤ. Στὸ ἀπόσπασμα
Μελάνι, 0,20 × 0,34
- ΙΖ. Μαθητικὴ διαδήλωση
Μελάνι, 0,13 × 0,18
- ΙΗ. Διαδήλωση
Μολύβι, 0,17 × 0,26
- ΙΘ. Κρεμασμένος
Μολύβι, 0,20 × 0,30

CATALOGUE

1935 - 1940

- A. Little boy
Oil, 0,46 × 0,37
- B. Sailor
Oil, 0,35 × 0,46
- Γ. The unemployed
Oil, 0,34 × 0,52
- Δ. Landscape from Hymettus
Oil, 0,35 × 0,45
- E. Landscape from Hymettus
Oil, 0,35 × 0,45
- ΣΤ. The child of Mr. Andreas
Oil, 0,30 × 0,40
- Z. The girl
Oil, 0,60 × 0,66
- H. Kaisariani
Oil, 0,34 × 0,41
- Θ. Wayfarer
Oil, 0,30 × 0,40

1940-1944, drawings from the occupation

- I. The General hare
Tempera, 0,54 × 0,37
Private collection
- ΙΑ. The instrument
Egg, 0,30 × 0,40
- ΙΒ. The betrayer
Drawing for engraving, 0,20 × 0,26
- ΙΓ. At the barricades
Ink, 0,24 × 0,35
- ΙΔ. Beggars
Drawing for engraving, 0,30 × 0,36
- ΙΕ. Terror
Tempera, 0,25 × 0,35
- ΙΣΤ. Firing-squad
Ink, 0,20 × 0,34
- ΙΖ. Students' demonstration
Ink, 0,13 × 0,18
- ΙΗ. Demonstration
Pencil, 0,17 × 0,26
- ΙΘ. The Hanged
Pencil, 0,20 × 0,30

- K. 'Ο Έμπορας
Αύγό, 0,30 × 0,39
- KA. Καραούλι
Μελάνι, 0,20 × 0,22
- KB. Τραυματίας του 40-41
Μολύβι, 0,15 × 0,22
- KΓ. 'Εξόρμηση
Μελάνι, 0,18 × 0,14

1945 - 1950

1. Ποδοσφαιρική ομάδα
Αύγό, 0,50 × 0,70
2. Γυναίκα στο παράθυρο
Αύγό, 0,67 × 0,50
3. Οικογένεια σέ τοπίο
Αύγό, 0,66 × 0,46
4. Τò παλιό μας ψυγείο
Αύγό, 0,50 × 0,64
5. Δύο κόρες
Αύγό, 0,47 × 0,33
6. Δοχείο σέ τραπέζι
Αύγό, 0,36 × 0,50
7. Κόρη
Αύγό, 0,36 × 0,50
8. Κεφάλι γυναίκας
Αύγό, 0,25 × 0,35
9. Κεφάλι αγοριού
Αύγό, 0,25 × 0,35
10. Κεφάλι παιδιού
Αύγό, 0,24 × 0,30
11. Δύο γυναίκες, πόζα
Αύγό, 0,25 × 0,35
12. Τά παλληκάρια
Αύγό, 0,50 × 0,73
13. Γυναίκες σέ βράχια
Αύγό, 0,51 × 0,37
'Ιδιωτική Συλλογή
14. Χορός
Σχέδιο, 0,48 × 0,22
15. 'Ηρωϊκή παράσταση
Σχέδιο, 1,00 × 0,63
16. Ξαπλωμένη γυναίκα
Σχέδιο, 0,70 × 0,49
17. Οικογένεια
Σχέδιο, 0,58 × 0,42
18. Στό ροδάνι
Σχέδιο, 0,58 × 0,43
19. Τò πλύσιμο του παιδιού
Σχέδιο, 0,52 × 0,40

- K. The merchant
Egg, 0,30 × 0,39
- KA. Keeping watch
Ink, 0,20 × 0,22
- KB. Wounded of the war 1941-41
Pencil, 0,15 × 0,22
- KΓ. Rushing figures
Ink, 0,18 × 0,14

1945 - 1950

1. The foot-ball team
Egg, 0,50 × 0,70
2. Woman at the window
Egg, 0,67 × 0,50
3. Family in the country
Egg, 0,66 × 0,46
4. Our old refrigerator
Egg, 0,50 × 0,64
5. Two young girls
Egg, 0,47 × 0,33
6. Vase on a table
Egg, 0,36 × 0,50
7. Young girl
Egg, 0,36 × 0,50
8. Head of a woman
Egg, 0,25 × 0,35
9. Head of a boy
Egg, 0,25 × 0,35
10. Head of a child
Egg, 0,24 × 0,30
11. Two women posing
Egg, 0,25 × 0,35
12. The courageous
Egg, 0,50 × 0,73
13. Women on the rocks
Egg, 0,51 × 0,37
Private collection
14. Dance
Drawing, 0,48 × 0,22
15. The courageous performing (from the shadow theatre, Karagiozis)
Drawing, 1,00 × 0,63
16. Reclining woman
Drawing, 0,70 × 0,49
17. Family
Drawing, 0,58 × 0,42
18. At the spinning-wheel
Drawing, 0,58 × 0,43
19. Bathing the child
Drawing, 0,52 × 0,40

1951 - 1960

20. Κορίτσια στα δέντρα
Τέμπερα, 0,42 × 0,51
21. Μάνα με παιδιά
Τέμπερα, 0,50 × 0,70
22. Μάνα με παιδί
Τέμπερα, 0,50 × 0,70
23. Μάνα, πού παίζει με παιδί
Πλαστικό, 0,50 × 0,70
24. 'Ο κύριος με τὸ καπέλλο
Τέμπερα, 0,50 × 0,70
25. Γύφτοι
Πλαστικό, 0,70 × 1,06
26. Ξαπλωμένη γυναίκα
Πλαστικό, 0,70 × 1,00
27. Γυμνές κόρες
Τέμπερα, 0,70 × 1,00
28. 'Αποκαθήλωση
Πλαστικό, 1,53 × 1,00
29. Ξαπλωμένες φιγούρες
Πλαστικό, 1,20 × 1,00
30. Οικογένεια
Πλαστικό, 0,87 × 0,58
31. Δυὸ ἀγόρια
Τέμπερα, 0,70 × 1,00
32. Παράγκες Καισαριανῆς
Τέμπερα, 0,70 × 1,00
33. Παράγκες Καισαριανῆς
Τέμπερα, 0,70 × 1,00
34. Εὐαγγελισμὸς
Τέμπερα, 0,70 × 1,00
35. Μάνα με παιδιά
Τέμπερα, 1,00 × 0,85
36. "Ἄγγελος
Σχέδιο, 0,66 × 0,98
37. "Υδρα, σπίτια
Σχέδιο, 0,70 × 1,00
38. "Υδρα, δρόμος
Σχέδιο, 0,70 × 1,00
39. 'Αποκαθήλωση
Σχέδιο, 0,33 × 0,50
40. Οικογένεια
Τέμπερα, 0,85 × 1,20
Συλλογή Π. Σπεντζῆ
41. Καλύβα, ἀπ' τὸν Καραγκιόζη
Πλαστικό, 1,22 × 1,00
'Ανήκει στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη

1951 - 1960

20. Girls among trees
Tempera, 0,42 × 0,51
21. Mother with children
Tempera, 0,50 × 0,70
22. Mother with child
Tempera, 0,50 × 0,70
23. Mother playing with the child
Acrylics, 0,50 × 0,70
24. The man with the hat
Tempera, 0,50 × 0,70
25. Gipsies
Acrylics, 0,70 × 1,06
26. Reclining woman
Acrylics, 0,70 × 1,00
27. Nude girls
Tempera, 0,70 × 1,00
28. The Descent from the cross
Acrylics, 1,53 × 1,00
29. Reclining figures
Acrylics, 1,20 × 1,00
30. Family
Acrylics, 0,87 × 0,58
31. Two boys
Tempera, 0,70 × 1,00
32. Shacks in Kaissariani
Tempera, 0,70 × 1,00
33. Shacks in Kaissariani
Tempera, 0,70 × 1,00
34. The Annunciation
Tempera, 0,70 × 1,00
35. Mother with children
Tempera, 1,00 × 0,85
36. Angel
Drawing, 0,66 × 0,98
37. Houses at Hydra
Drawing, 0,70 × 1,00
38. A road in Hydra
Drawing, 0,70 × 1,00
39. The Descent from the cross
Drawing, 0,33 × 0,50
40. Family
Tempera, 0,85 × 1,20
P. Spentzis collection
41. The hut (from the shadow theatre, Karagiozis)
Acrylics, 1,22 × 1,00
National Pinacothek

42.	Συγκρότημα μπουζουκιών Πλαστικό, 0,60 × 0,74 Συλλογή Γ. Καμάρη	42.	The "bouzouki" players Acrylics, 0,60 × 0,74 G. Kamaris collection
43.	Δυο αγόρια Αύγό, 0,70 × 1,00 Συλλογή 'Ηλ. Πολυμερόπουλου	43.	Two boys Egg, 0,70 × 1,00 H. Polymeropoulos collection
44.	Σύνθεση με γυναίκες Τέμπρα, 0,70 × 1,00 Συλλογή Βάσου Καπάνταη	44.	Composition with women Tempera, 0,70 × 1,00
45.	Μυστικός Δείπνος Τέμπρα, 0,70 × 1,00 'Ιδιωτική συλλογή	45.	The Last Supper Tempera, 0,70 × 1,00 Private collection
46.	Σαράϊ, άπ' τόν Καραγκιόζη Πλαστικό, 0,88 × 1,20 Συλλογή Λέοντος Καραπαναγιώτη	46.	The "Sarai" (from the shadow theatre Karagiozis) Acrylics, 0,88 × 1,20 L. Karapanagiotis collection
47.	Σύνθεση με γυναίκες Τέμπρα, 0,50 × 0,35 Συλλογή Κλ. Μπέμπη	47.	Composition with women Tempera, 0,50 × 0,35 Kl. Bebis collection
48.	'Απ' τὸ κάστρο τῆς Μονεμβασιάς Πλαστικό, 1,25 × 0,85 'Ανήκει στήν 'Εθνική Τράπεζα	48.	View from the castle of Monemvassia Acrylics, 1,25 × 0,85 National Bank
49.	Σταύρωση Πλαστικό, 1,53 × 1,00 'Ανήκει στήν 'Εθνική Τράπεζα	49.	The Crucifixion Acrylics, 1,53 × 1,00 National Bank
50.	Καμίνια "Υδρας Τέμπρα, 0,70 × 1,00 'Ανήκει στήν 'Εμπορική 'Ασφαλ. 'Εταιρεία	50.	Kaminia, Hydra Tempera, 0,70 × 1,00 Commercial Insurance Company
51.	Καλύβια άπ' τὸ "Όρος Πλαστικό, 0,70 × 1,00 Συλλογή Λευτέρη 'Αδάμ	51.	Huts from Aghion Oros Acrylics, 0,70 × 1,00 L. Adam collection
52.	Κεφάλι γυναίκας Τέμπρα, 0,22 × 0,24	52.	Head of a woman Tempera, 0,22 × 0,24

1961 - 1970

53.	Παράγκα Πλαστικό, 1,22 × 1,00 Συλλογή Λ. & Γ. Σαββίδη
54.	Σύνθεση με βράχια Τέμπρα, 0,70 × 1,00 Συλλογή Λ. & Γ. Σαββίδη
55.	Γέννηση 'Ασετόν, 0,70 × 1,00 Συλλογή Νικ. Σκιαδά
56.	Εύαγγελισμός 'Ασετόν, 0,70 × 1,00 Συλλογή Βαρδή Βαρδινογιάννη
57.	Νέο ζευγάρι Πλαστικό, 0,85 × 1,18 Συλλογή Διον. Βαρώνου

1961 - 1970

53.	Shack Acrylics 1,22 × 1,00 L. and G. Savvidis collection
54.	Composition with rocks Tempera, 0,70 × 1,00 L. and G. Savvidis collection
55.	The Nativity Aceton, 0,70 × 1,00, N. Skiadas collection
56.	The Annunciation Aceton, 0,70 × 1,00 Vardis Vardinoyannis collection
57.	Young couple Acrylics, 0,85 × 1,18 D. Varonos collection

58.	Γυμνή γυναίκα με φόντο δεντρόφυλλα Πλαστικό, 1,22 × 1,00 Συλλογή "Ιωνος Βορρέ	58.	Nude woman in a background of leaves Acrylics, 1,22 × 1,00 I. Vorrés collection
59.	Κορίτσια στο συνοικισμό Πλαστικό, 1,22 × 1,00 Συλλογή Ν. Λυμπεροπούλου	59.	Young girls in a poor neighbourhood Acrylics, 1,22 × 1,00 N. Lymberopoulos collection
60.	Κόρη στο παράθυρο Τέμπερα, 0,70 × 1,00 Συλλογή Ν. Λυμπεροπούλου	60.	Young girl at the window Tempera, 0,70 × 1,00 N. Lymberopoulos collection
61.	Σκυριανές στέγες Πλαστικό, 1,22 × 1,00 Συλλογή Κ. Καρακάση	61.	Roof-tops of Skyros Acrylics, 1,22 × 1,00 K. Karakassis collection
62.	Έρωτικό Τέμπερα, 0,70 × 1,00 Συλλογή Μπάμπη Σμπαρούνη	62.	Lovers Tempera, 0,70 × 1,00 B. Sbarounis collection
63.	Ξαφνιασμένη γυναίκα Πλαστικό, 0,75 × 0,56 Ίδιωτική συλλογή	63.	Astonished woman Acrylics, 0,75 × 0,56 Private collection
64.	Γυναίκες Άσετόν, 0,70 × 1,00 Συλλογή Ίωάννη Μπίνα	64.	Women Aceton, 0,70 × 1,00 J. Binas collection
65.	Συνάθροιση Σχέδιο, 0,70 × 1,00 Συλλογή Πέτρου Σπεντζή	65.	Assembly Drawing, 0,70 × 1,00 P. Spentzis collection
66.	Μονή Βαρλαάμ Μετεώρων Σχέδιο, 0,70 × 1,00 Συλλογή Κ.Ν. Μαζαράκη	66.	The monastery of Varlaam, Meteora Drawing, 0,70 × 1,00 K.N. Mazarakis collection
67.	Κεφάλι γυναίκας Τέμπερα, 0,23 × 0,33	67.	Head of a woman Tempera, 0,23 × 0,33
68.	Κεφάλι αγοριού Τέμπερα, 0,24 × 0,34	68.	Head of a boy Tempera, 0,24 × 0,34
69.	Νέο ζευγάρι Τέμπερα, 0,24 × 0,28	69.	Young couple Tempera, 0,24 × 0,28
70.	Ξαπλωμένο γυμνό Σχέδιο, 0,50 × 0,70	70.	Reclining nude Drawing, 0,50 × 0,70
71.	Μυστικός Δείπνος Σχέδιο, 0,35 × 0,70	71.	The Last Supper Drawing, 0,35 × 0,70
72.	Άπο το Μυστικό Δείπνο Σχέδιο, 0,50 × 0,35	72.	Scene from the Last Supper Drawing, 0,50 × 0,35
73.	Ο Χριστός και οι Μαθητές Του Σχέδιο, 0,50 × 0,37	73.	Christ with his pupils Drawing, 0,50 × 0,37
74.	Άντρας και γυναίκα Πλαστικό, 1,22 × 0,76	74.	Man and woman Acrylics, 1,22 × 0,76
75.	Τα παλληκάρια Πλαστικό, 1,20 × 0,82	75.	The courageous Acrylics, 1,20 × 0,82
76.	Μεγάλο Μετέωρο Πλαστικό, 1,56 × 0,96	76.	The church "Megalo Meteoro" Acrylics, 1,56 × 0,96
77.	Τρεις φιγούρες Σχέδιο με τέμπερα, 0,70 × 1,00	77.	Three figures Drawing-tempera, 0,70 × 1,00

78.	Μάνα με παιδιά Σχέδιο με τέμπερα, 0,70 × 1,00	78.	Mother with children Drawing-tempera, 0,70 × 1,00
79.	Σύνθεση Σχέδιο με τέμπερα, 0,50 × 0,70	79.	Composition Drawing-tempera, 0,50 × 0,70
80.	Κορμοί δέντρων Σχέδιο με τέμπερα, 0,63 × 0,87	80.	Trees trunks Drawing-tempera, 0,63 × 0,87
81.	Γυμνή κόρη Σχέδιο, 0,70 × 1,00	81.	Nude girl Drawing, 0,70 × 1,00
82.	Τρεις γυναίκες Άσετόν, 0,70 × 0,65	82.	Three women Aceton, 0,70 × 0,65
83.	Γυμνή κόρη Λαδοτέμπερα, 0,70 × 1,00	83.	Nude girl Oil-tempera, 0,70 × 1,00
84.	Γυμνή κόρη ξαπλωμένη Τέμπερα, 0,70 × 1,00	84.	Reclining nude girl Tempera, 0,70 × 1,00
85.	Γυμνή κόρη σε ξεκούραση Τέμπερα, 0,70 × 1,00	85.	Reclining nude girl at rest Tempera, 0,70 × 1,00
86.	Έρωτικό ζευγάρι Τέμπερα, 0,70 × 1,00	86.	Lovers Tempera, 0,70 × 1,00
87.	Γυμνή κόρη Τέμπερα, 0,70 × 1,00	87.	Nude young girl Tempera, 0,70 × 1,00
88.	Γυμνή κόρη Τέμπερα, 0,70 × 1,00	88.	Nude young girl Tempera, 0,70 × 1,00
89.	Οικογένεια Πλαστικό, 1,20 × 1,00	89.	Family Acrylics, 1,20 × 1,00
90.	Οικογένεια Πλαστικό, 1,20 × 0,80	90.	Family Acrylics, 1,20 × 0,80
91.	Ποντιακός χορός Σχέδιο με άσετόν, 1,25 × 0,87	91.	Dance of Pontos Drawing-aceton, 1,25 × 0,87
92.	Μυστικός Δείπνος Σχέδιο, 0,65 × 0,36	92.	The Last Supper Drawing, 0,65 × 0,36
93.	Κεφάλια κοριτσιών Σχέδιο, 0,45 × 0,60	93.	Heads of young girls Drawing, 0,45 × 0,60
94.	Κορμός κόρης Σχέδιο, 0,45 × 0,60	94.	Torso of a young girl Drawing, 0,45 × 0,60
95.	Κόρη με φόντο φύλλα Σχέδιο, 0,45 × 0,60	95.	Young girl in a background of leaves Drawing, 0,45 × 0,60
96.	Γυμνή κόρη Σχέδιο, 0,45 × 0,60	96.	Nude young girl Drawing, 0,45 × 0,60
97.	Μονή Βαρλαάμ Μετεώρων Πλαστικό, 1,56 × 0,96	97.	The monastery of Varlaam, Meteora Acrylics, 1,50 × 0,96
98.	Μονή Βαρλαάμ Μετεώρων Πλαστικό, 1,22 × 0,97	98.	The monastery of Varlaam, Meteora Acrylics, 1,22 × 0,97
99.	Τσιρίγο Πλαστικό, 1,22 × 0,97	99.	Tsirigo island Acrylics, 1,22 × 0,97
100.	Παράγκες Πλαστικό, 1,22 × 1,22	100.	Shacks Acrylics, 1,22 × 1,00
101.	Σπίτι Τέμπερα, 0,70 × 1,00	101.	House Tempera, 0,70 × 1,00

102.	Παράγκα Πλαστικό, 1,22 × 1,00	102.	Shack Acrylics, 1,22 × 1,00
103.	Παράγκες Πλαστικό, 0,70 × 1,00	103.	Shacks Acrylics, 0,70 × 1,00
104.	Συνοικισμός Πλαστικό, 0,70 × 1,00	104.	Poor neighbourhood Acrylics, 0,70 × 1,00
105.	Σύνθεση με δέντρα Τέμπρα, 0,70 × 1,00	105.	Composition with trees Tempera, 0,70 × 1,00
106.	Σύνθεση με σπίτια Τέμπρα, 0,70 × 1,00	106.	Composition with houses Tempera, 0,70 × 1,00
107.	Γυμνή κόρη στην άκροποταμιά Πλαστικό, 1,48 × 0,64	107.	Nude girl at the river side Acrylics, 1,48 × 0,64
108.	Άγγελος πολεμιστής Άσετόν, 0,70 × 1,00	108.	Angel - warrior Acetone, 0,70 × 1,00
109.	Άγγελος Άσετόν, 0,70 × 1,00	109.	Angel Acetone, 0,70 × 1,00
110.	Όμαδικός άφανισμός (από τη σειρά του Βιετνάμ) Άσετόν, 0,70 × 1,00	110.	Total disaster, (from the series of Vietnam) Acetone, 0,70 × 1,00
111.	Άπ' τὰ Καλάβρυτα στο Μάϊ-Λαϊ (από τη σειρά του Βιετνάμ) Άσετόν, 0,70 × 1,00	111.	From Kalavrita to Mai-Lai (from the series of Vietnam) Acetone, 0,70 × 1,00
112.	Σύνθεση (από τη σειρά του Βιετνάμ) Άσετόν, 0,70 × 1,00	112.	Composition (from the series of Vietnam) Acetone, 0,70 × 1,00
113.	Κεφάλι κόρης Άσετόν, 0,31 × 0,36	113.	Head of a girl Acetone, 0,31 × 0,36
114.	Κεφάλι κόρης Άσετόν, 0,28 × 0,39	114.	Head of a girl Acetone, 0,28 × 0,39
115.	Ποντιακός χορός Σχέδιο, 0,49 × 0,34	115.	Dance of Pontos Drawing, 0,49 × 0,34
116.	Έρωτικό ζευγάρι Σχέδιο, 0,35 × 0,50	116.	Lovers Drawing, 0,35 × 0,50
117.	Κεφάλι κόρης Σχέδιο, 0,25 × 0,34	117.	Head of a girl Drawing, 0,25 × 0,34
118.	Κεφάλι αγοριού Τέμπρα, 0,22 × 0,30	118.	Head of a boy Tempera, 0,22 × 0,30
1971 - 1975		1971 - 1975	
119.	Τρία κεφάλια Χαρακτό χρωματισμένο, 0,70 × 0,48	119.	Three heads Engraving with overpainting, 0,70 × 0,48
120.	Έρωτικό ζευγάρι Χαρακτό, 0,58 × 0,40	120.	Lovers Engraving, 0,58 × 0,40
121.	Μάνα με παιδιά Χαρακτό, 0,61 × 0,86	121.	Mother with children Engraving, 0,61 × 0,86
122.	Άντρας και γυναίκα Χαρακτό χρωματισμένο, 0,58 × 0,59	122.	Man and woman Engraving with overpainting, 0,58 × 0,59
123.	Καθιστή γυναίκα Χαρακτό, 0,78 × 0,45	123.	A seated woman Engraving, 0,78 × 0,45

124.	Μάνα με κόρες Χαρακτό, 0,70 × 0,59	124.	Mother with daughters Engraving, 0,70 × 0,59
125.	Γυναίκα με τσεμπέρι Χαρακτό χρωματισμένο, 0,48 × 0,38	125.	Woman with kerchief Engraving with overpainting, 0,48 × 0,38
126.	Γυμνός Άγγελος Χαρακτό χρωματισμένο, 0,76 × 0,50	126.	Nude angel Engraving with overpainting, 0,76 × 0,50
127.	Άσία (άπό τη σειρά του Βιετνάμ) Χαρακτό χρωματισμένο, 0,70 × 0,82	127.	Asia, (from the series of Vietnam) Engraving with overpainting, 0,70 × 0,82
128.	Εύαγγελισμός Χαρακτό χρωματισμένο, 1,08 × 0,70	128.	The Annunciation Engraving with overpainting, 1,08 × 0,70
129.	Σαράϊ (άπό τον Καραγκιόζη) Χαρακτό χρωματισμένο, 0,60 × 0,80	129.	The "Saraī" (from the shadow theatre, Karagiozis) Engraving with overpainting, 0,60 × 0,80
130.	Παλιό σπίτι στο Stratford Χαρακτό χρωματισμένο, 0,75 × 1,08	130.	An old house at Stratford Engraving with overpainting, 0,75 × 1,08
131.	Χωριάτικο σπίτι στο Stratford Χαρακτό χρωματισμένο, 0,75 × 1,08	131.	A country house at Stratford Engraving with overpainting, 0,75 × 1,08
132.	Δρόμος στο Birmingham Χαρακτό, 0,75 × 1,08	132.	Road at Birmingham Engraving, 0,75 × 1,08
133.	Ludlow, κεντρική Άγγλία Χαρακτό, 0,75 × 1,08	133.	Ludlow, in central England Engraving, 0,75 × 1,08
134.	Χωριό στην Ουαλλία Χαρακτό, 0,75 × 1,08	134.	A village in Wales Engraving, 0,75 × 1,08
135.	Κανάλια στο Birmingham Χαρακτό, 0,75 × 1,08	135.	Canals at Birmingham Engraving, 0,75 × 1,08
136.	Τό σπίτι του Σαίξπηρ στο Stratford Χαρακτό χρωματισμένο, 1,05 × 0,70	136.	Shakespeare's house at Stratford Engraving with overpainting, 1,05 × 0,70
137.	Έργοστάσια στο Birmingham Πλαστικό, 1,20 × 0,85	137.	Factories in Birmingham Acrylics, 1,20 × 0,85
138.	Φράγματα στο κανάλι Πλαστικό, 1,20 × 0,85	138.	Dams in the canal Acrylics, 1,20 × 0,85
139.	Τοπίο Ουαλλίας Πλαστικό, 1,20 × 0,85	139.	Landscape from Wales Acrylics, 1,20 × 0,85
140.	Άγροτικές άποθήκες στο Ludlow Πλαστικό, 1,20 × 0,85	140.	Barns in Ludlow Acrylics, 1,20 × 0,85
141.	Αύλόγυρος στο Cambridge Άσετόν, 0,70 × 1,05	141.	Wall around a Cambridge yard Aceton, 0,70 × 1,05
142.	Είσοδος αύλόγυρου στο Cambridge Άσετόν, 0,70 × 1,05	142.	Gate into a Cambridge yard Aceton, 0,70 × 1,05
143.	Κανάλια στο Birmingham Άσετόν, 0,70 × 1,05	143.	Canals in Birmingham Aceton, 0,70 × 1,05
144.	Κανάλια στο Birmingham Άσετόν, 0,70 × 1,05		

Λαϊκά

145. Λατέρνα ζωγραφισμένη
Συλλογή Λ. & Γ. Σαββίδη
146. Λατέρνα ζωγραφισμένη
Συλλογή Πέτρου Σπεντζή

Ἐκ τῆς Καρραγιόζη

147. Παππᾶς Ἐθνεγέρτης
148. Βελισάριος
149. Καπετᾶν Σίφης
150. Καπετᾶν Μανούσος
151. Ἀθανάσιος Διάκος
152. Καπετᾶν Ἀθάνατος
153. Πασᾶς
154. Μέγας Ἀλέξανδρος
155. Καρραγιόζη
Ἐκ κεντήματα
156. Ἄντρας καὶ γυναῖκα
Ἐκ Μυκονιάτικο
157. Ἀπελευθέρωση τῆς Βασιλοπούλας
Ἐκ Ἡπειρωτικὸ καὶ Σκυριανὸ
158. Ὁ καπετᾶν Νικήτας κυνηγᾷ Τοῦρκο
Ἐκ Κυπριακὸ
159. Χορὸς τράτας
Ἐκ Ἀττικὴ
160. Πασοπούλα
Ἐκ Σκυριανὸ
161. Πασᾶς
Ἐκ Σκυριανὸ
162. Ζευγάρι
Ἐκ Μυκονιάτικο
163. Ὀργανοπαῖχτες
Ἐκ Σκυριανὸ

144. Canals in Birmingham
Aceton, 0,70 × 1,05
145. Painted street organ
L. and G. Savvidis collection
146. Painted street organ
P. Spentzis collection

Paintings inspired from Karagiozis

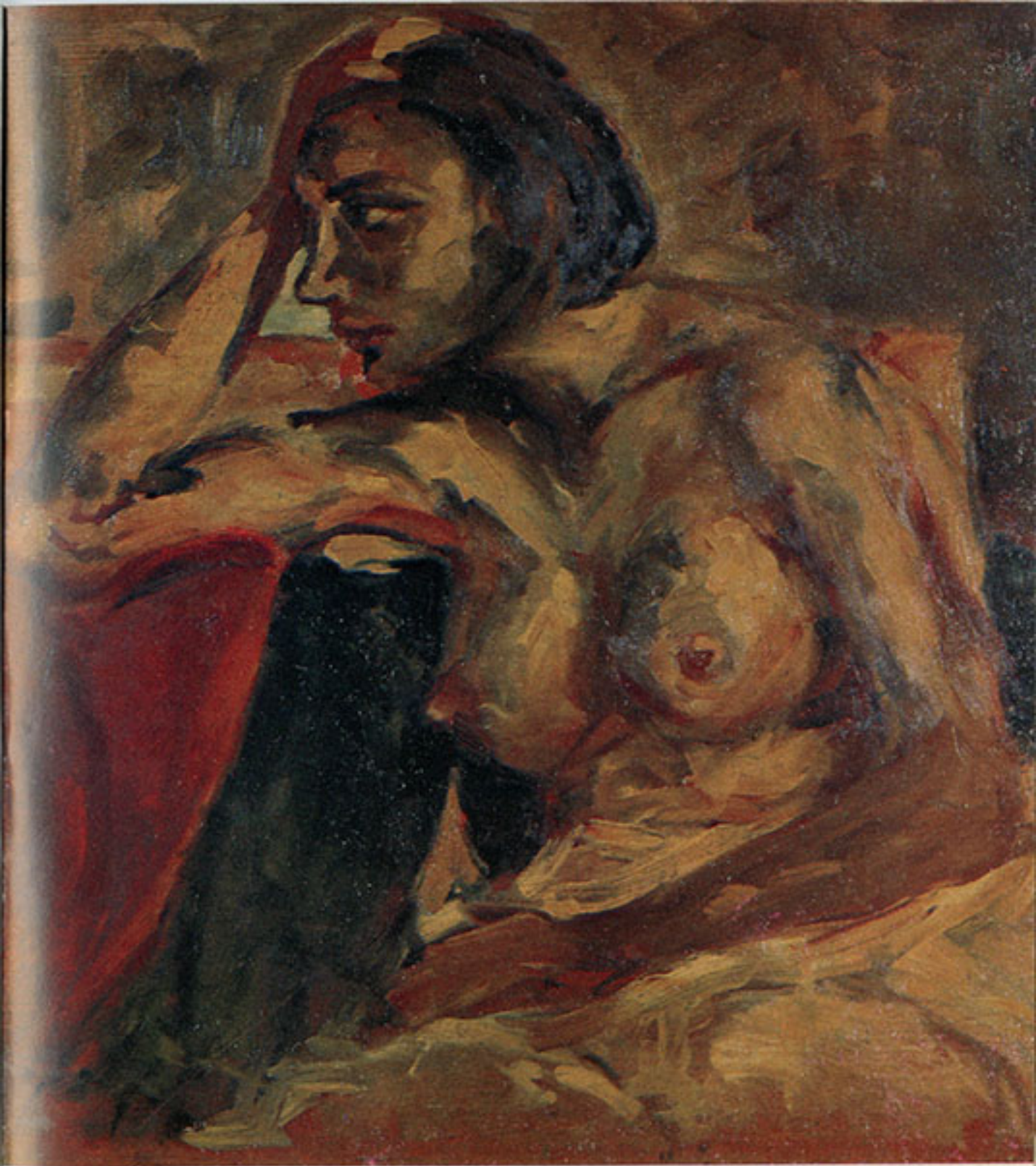
147. The revolutionary priest
148. Velissarios
149. Captain Sifis
150. Captain Manoussos
151. Athanassios Diakos
152. Captain Athanatos
153. Pasha
154. Alexander the great
155. Karagiozis

Paintings inspired by embroidered motifs

156. Man and woman (from Mykonos)
157. The liberation of the king's
daughter (from Epirus and Skyros)
158. Captain Nikitas chasing a Turk
(from Cyprus)
159. Dance (from Attica)
160. The daughter of pasha (from
Skyros)
161. Pasha (from Skyros)
162. Couple (from Mykonos)
163. Musicians (from Skyros)

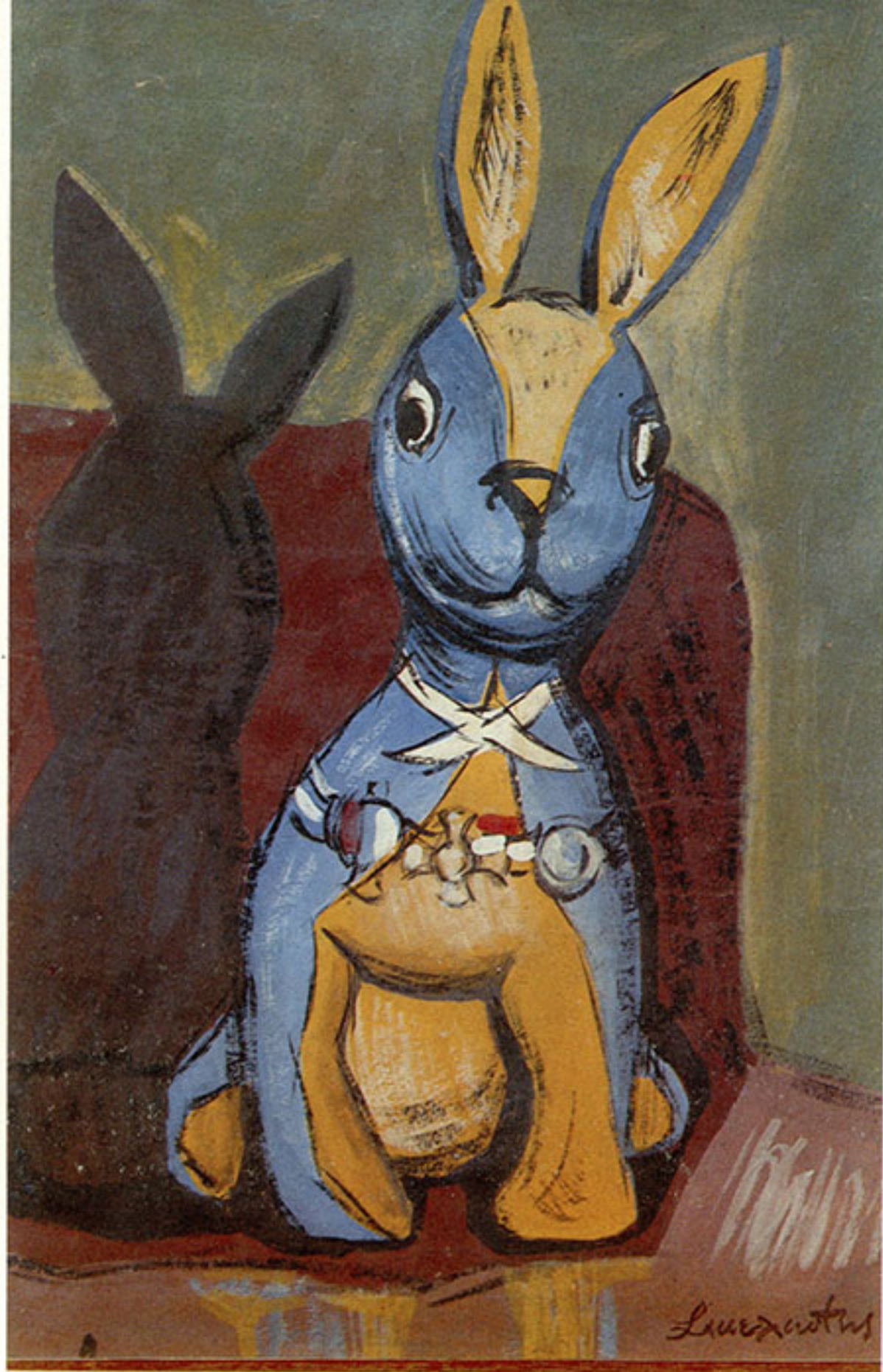

ΠΙΝΑΚΕΣ
PLATES

Το κορίτσι / The girl

Ὁ Στρατηγὸς λαγὸς / The General hare

Γυναίκες σὲ βράχια / Women on the rocks

Γυναίκα στο παράθυρο / Woman at the window

Κόρη/Young girl

Δύο κόρες / Two young girls

Συγκρότημα μπουζουκιών / The "bouzouki" players

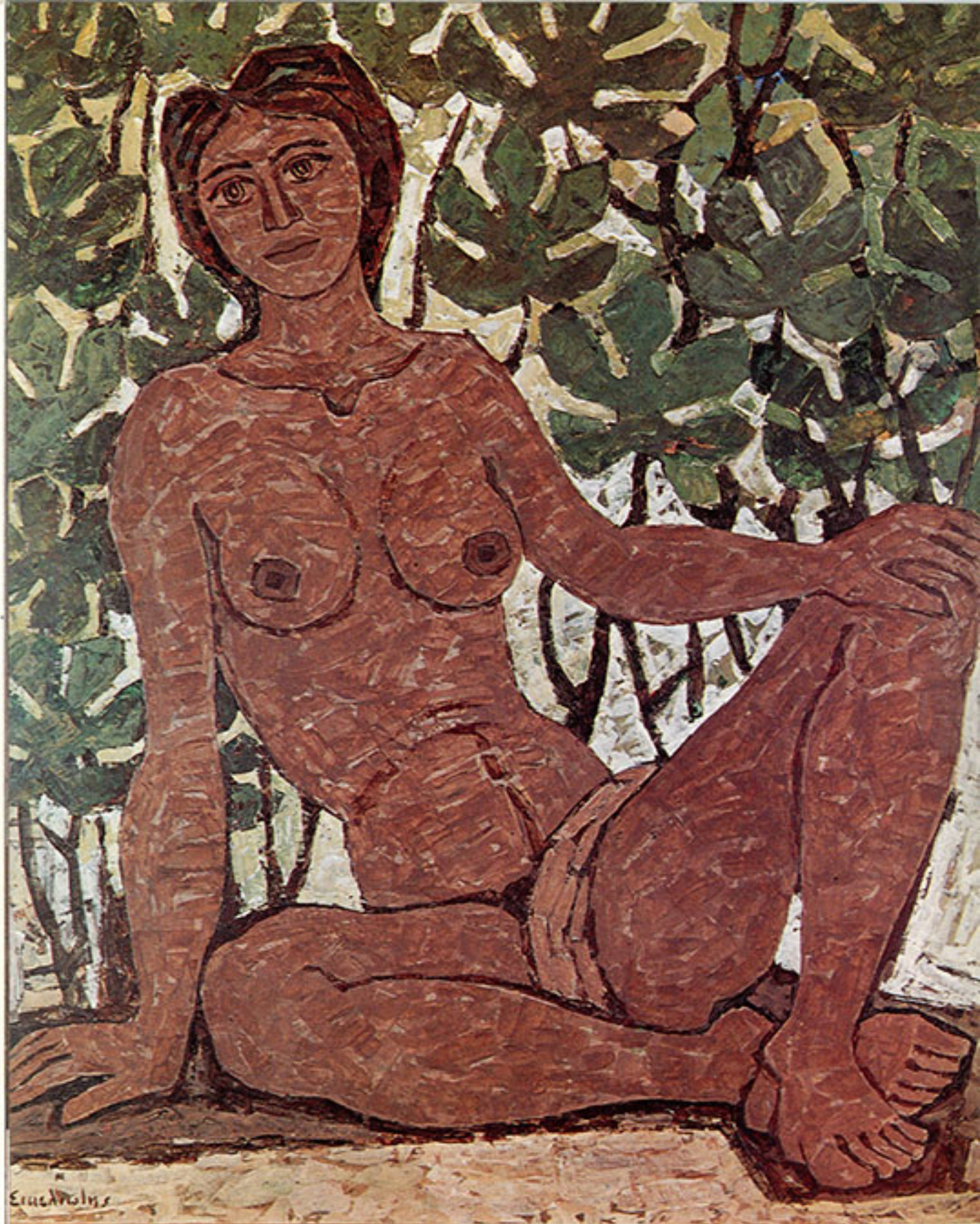
Δύο αγόρια / Two boys

Καίσαριανή / Kaissariani

Γυμνή γυναίκα με φόντο δεντρόφυλλα / *Nude woman in a background of leaves*

Ελενη Λιατου
Γυμνή κόρη / Nude girl

Γυμνή κόρη σε ξεκούραση / Reclining nude girl at rest

Τὰ παλληκάρια / The courageous

Νέο ζευγάρι / Young couple

Οικογένεια / Family

Μονή Βαρλαάμ Μετεώρων / The monastery of Varlaam, Meteora

Εὐαγγελισμὸς / *Annunciation*

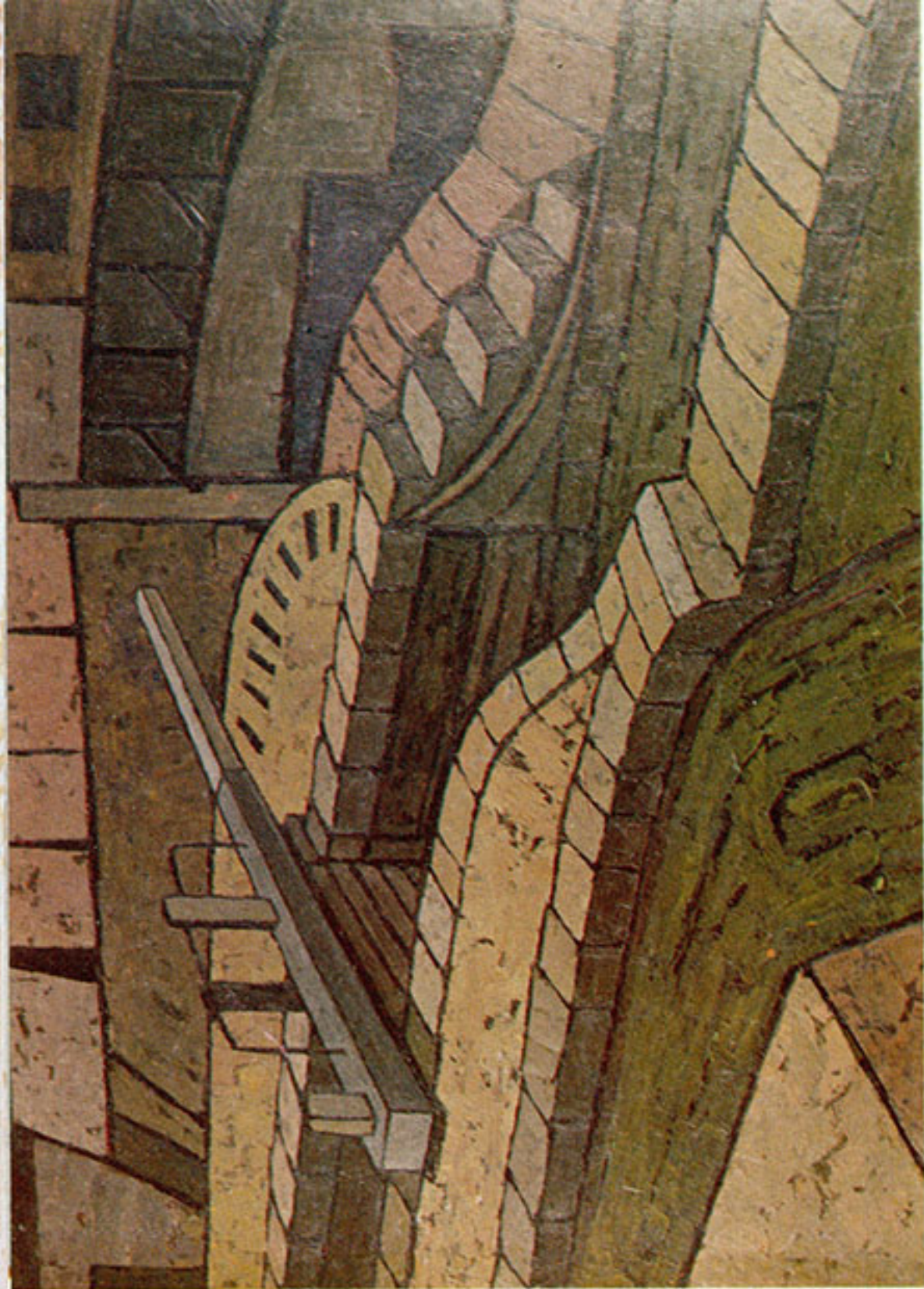
Σύνθεση με σπίτια / Composition with houses

Τρία κεφάλια / Three heads

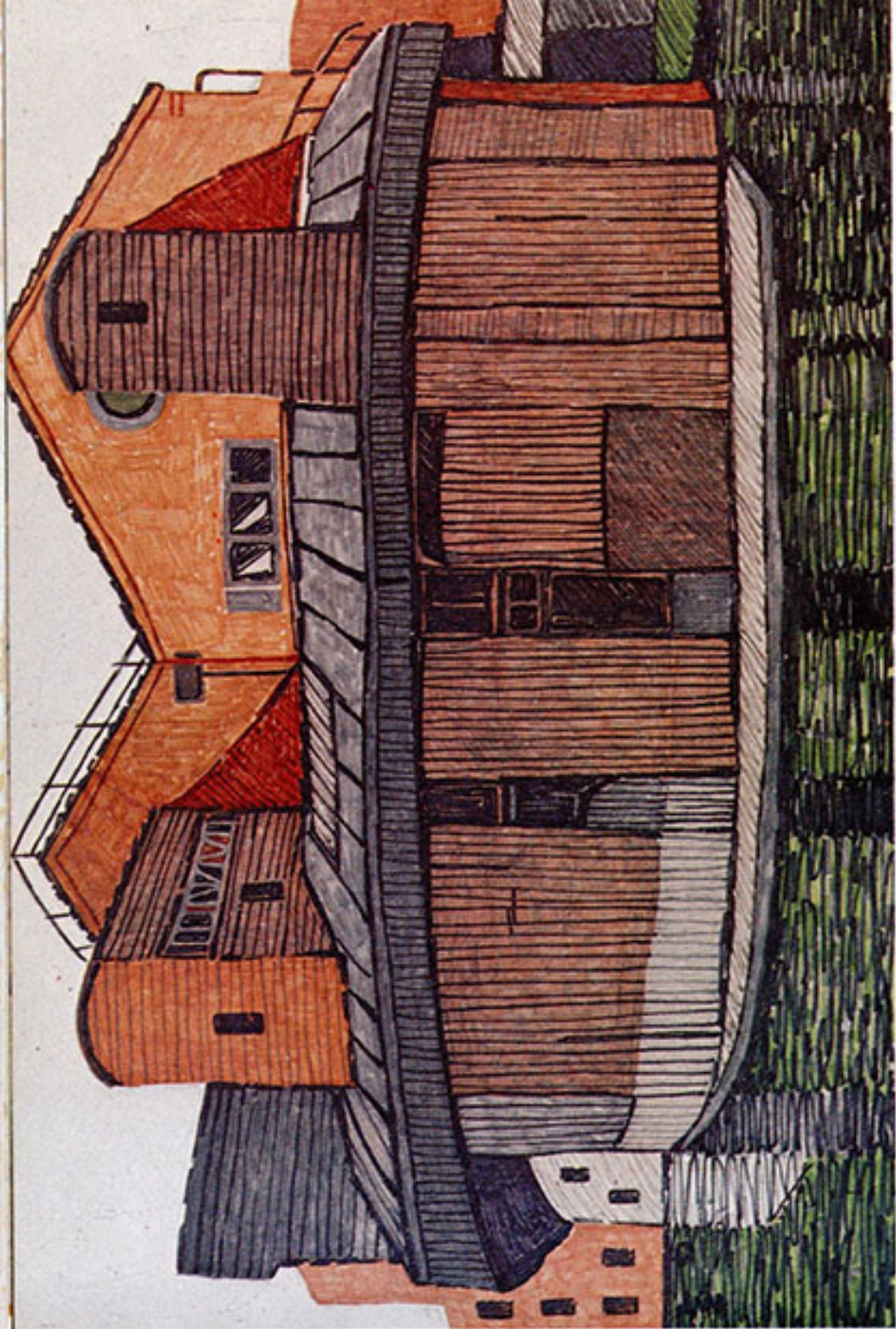
Φράγματα στο κανάλι / Dams in the canal

Κανάλια στο Birmingham / Canals in Birmingham

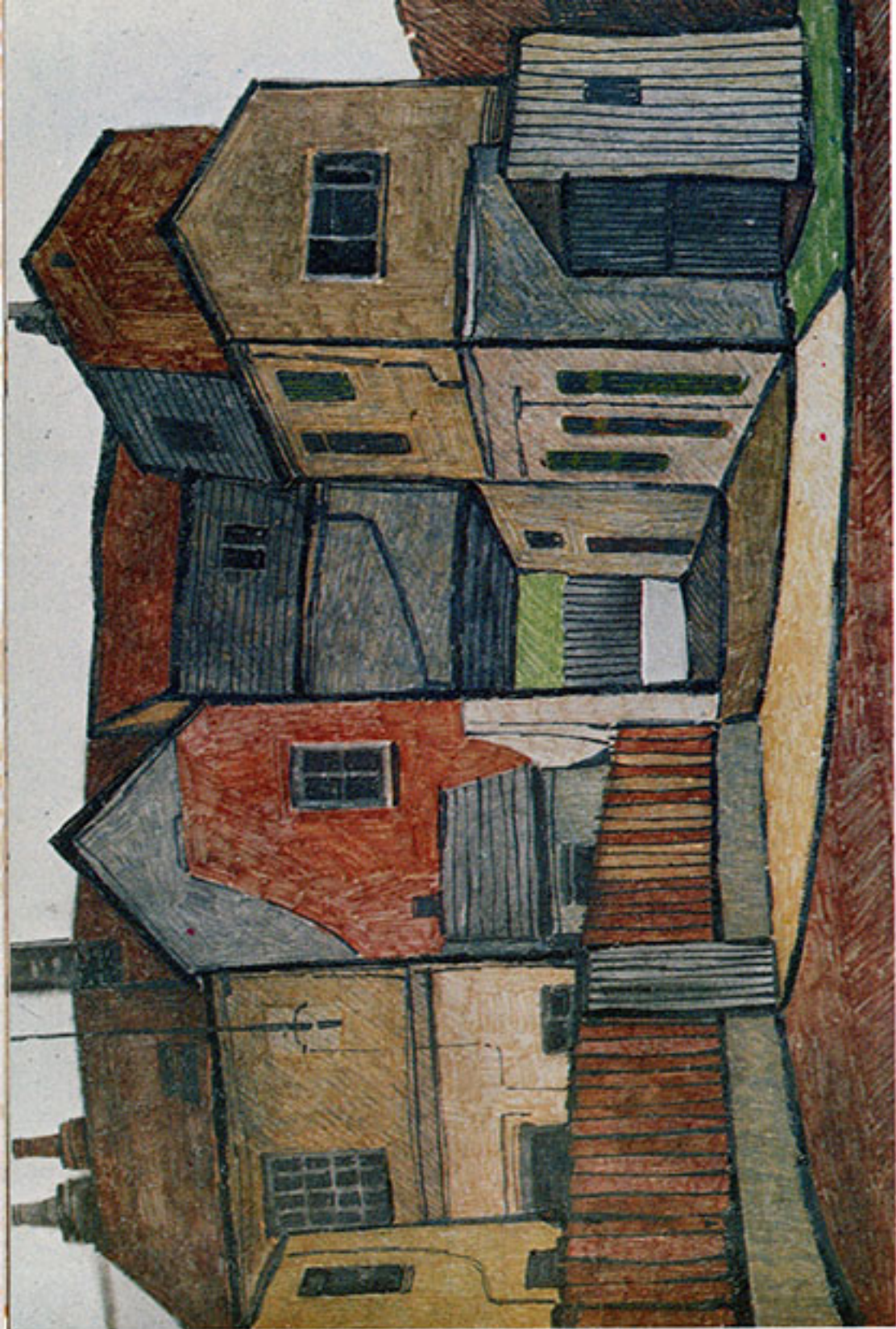
Κανάλια στο *Birmingham* / *Canals in Birmingham*

Αύλόγυρος στο Cambridge / Wall around a Cambridge yard

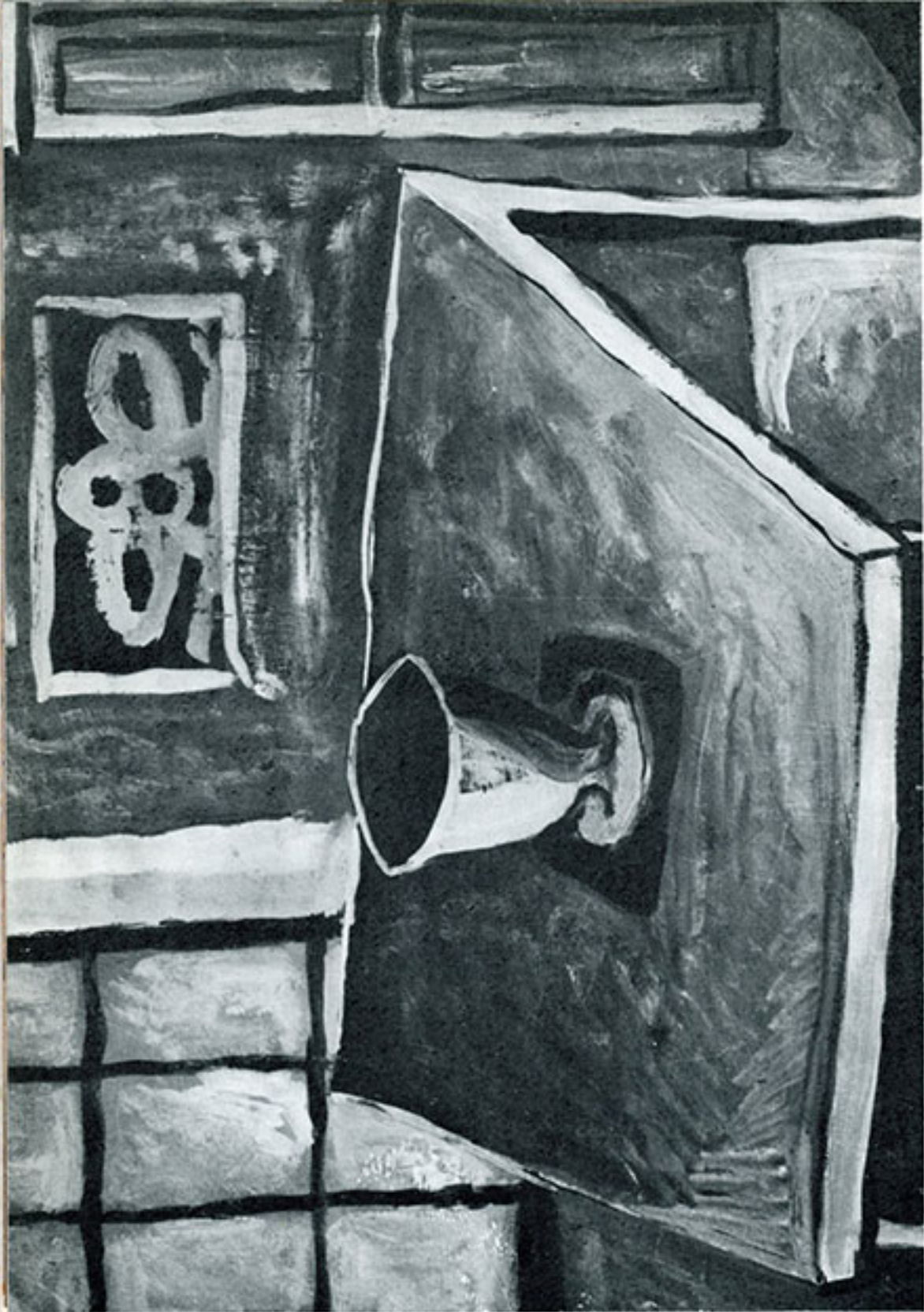
Είσοδος αλόγου στο Cambridge / Gate into a Cambridge yard

Δύο γυναίκες, πόζα / Two women posing

Δοχείο σὲ τραπέζι / Vase on a table

Κεφάλι γυναίκας / Head of a woman

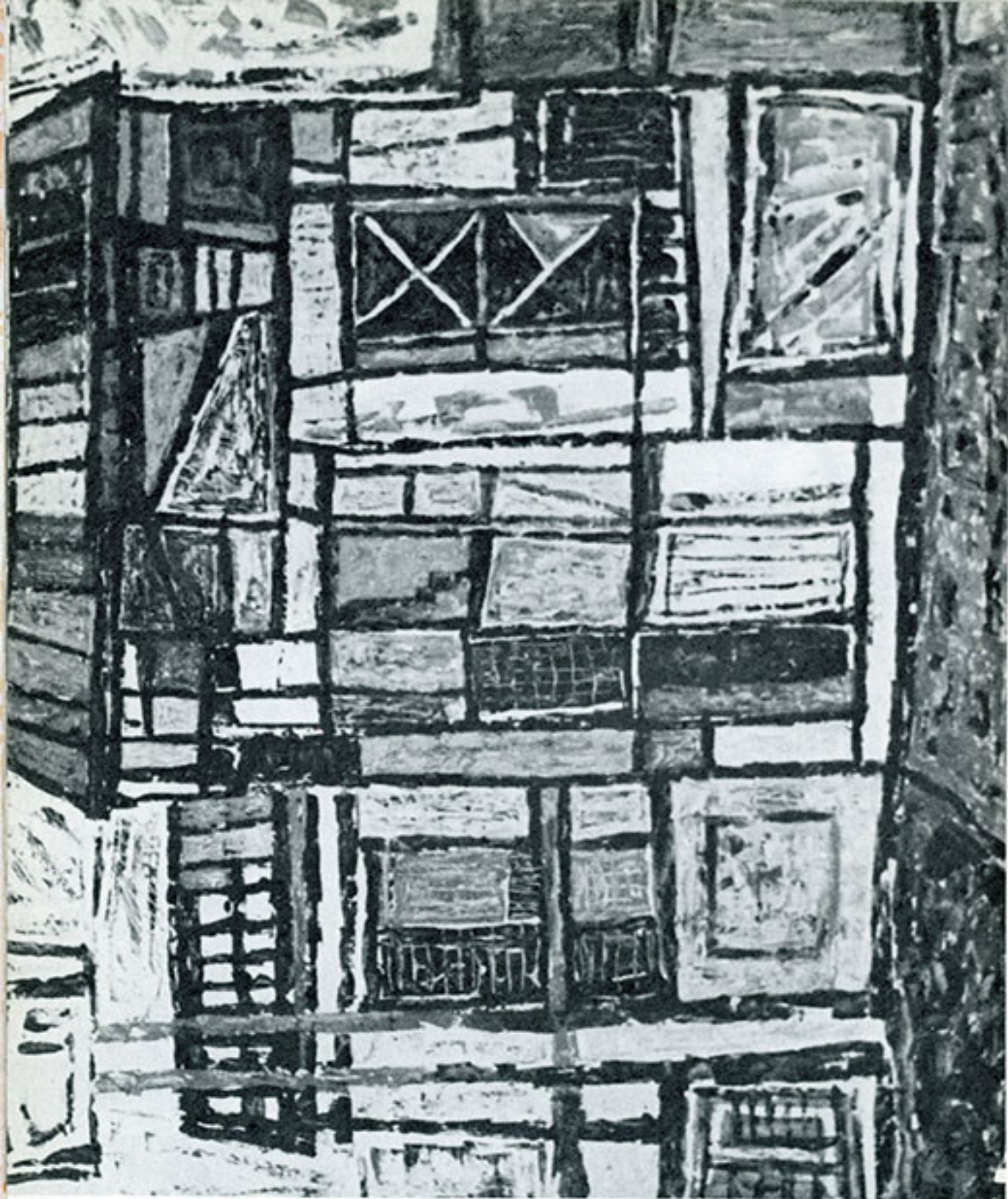
Γύφτοι/Gipsies

Μάνα με παιδιά / Mother with children

Σπίτι / House

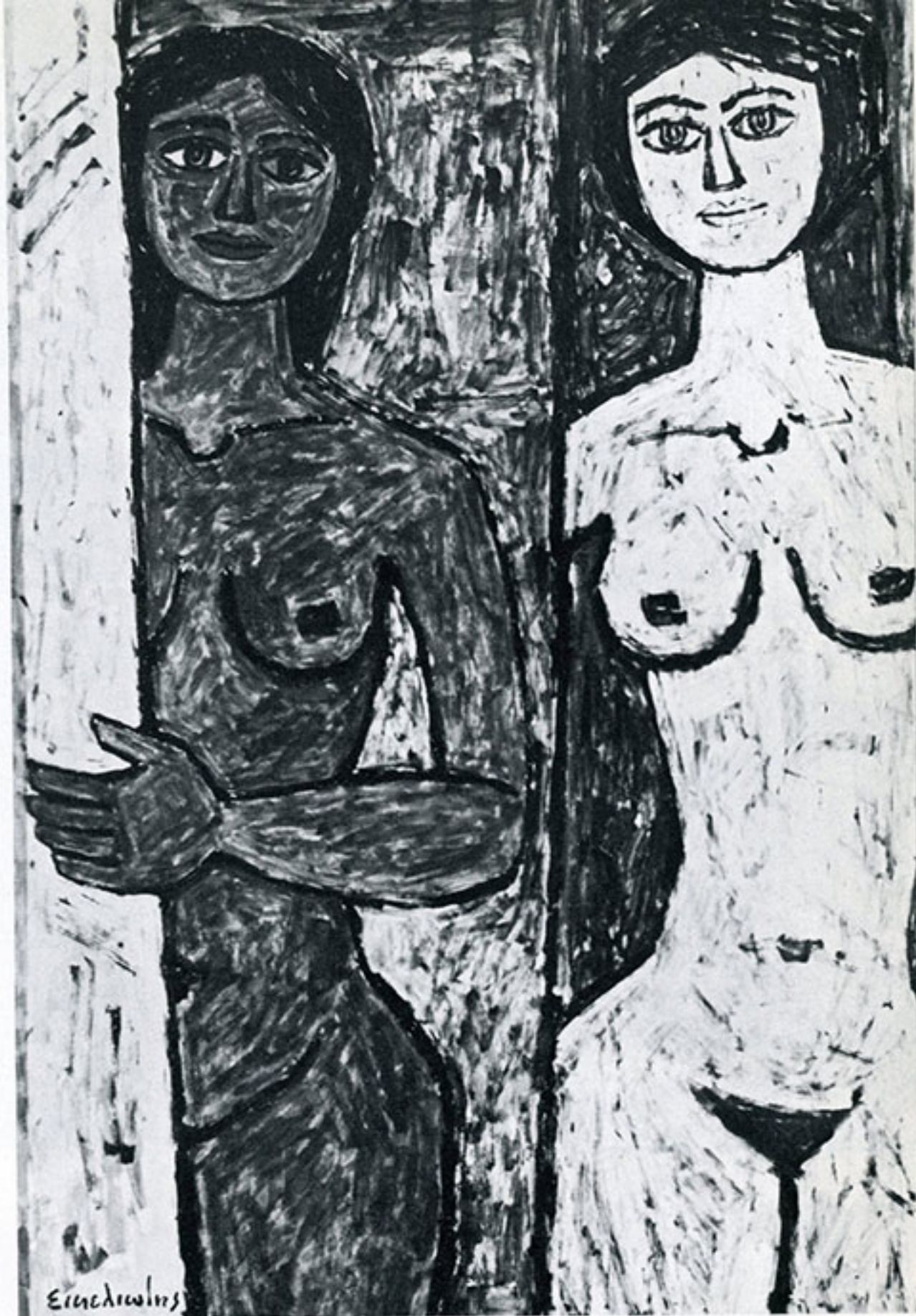
Μάνα με παιδί / Mother with child

Δύο αγόρια / Two boys

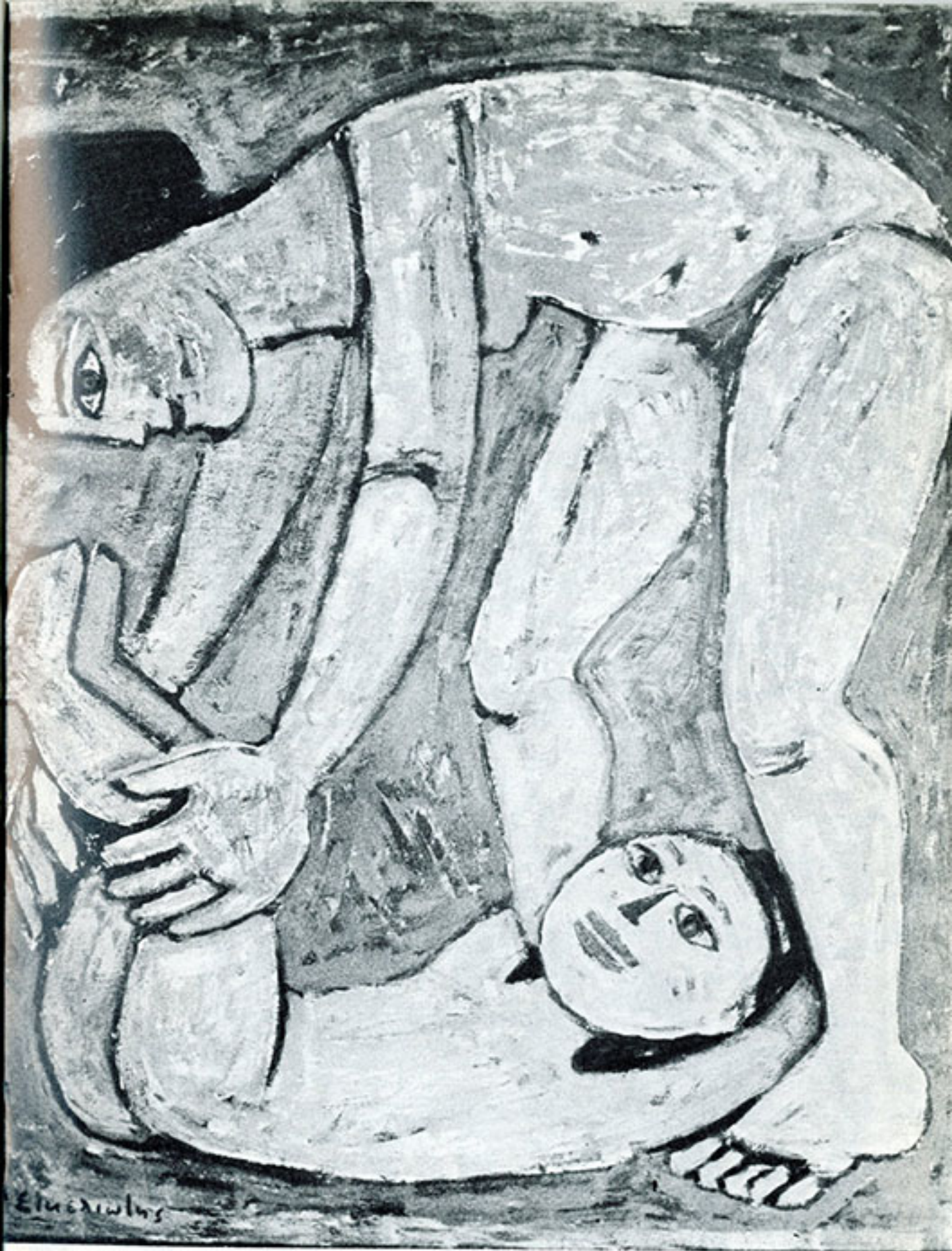
Γυμνές κόρες / *Nude girls*

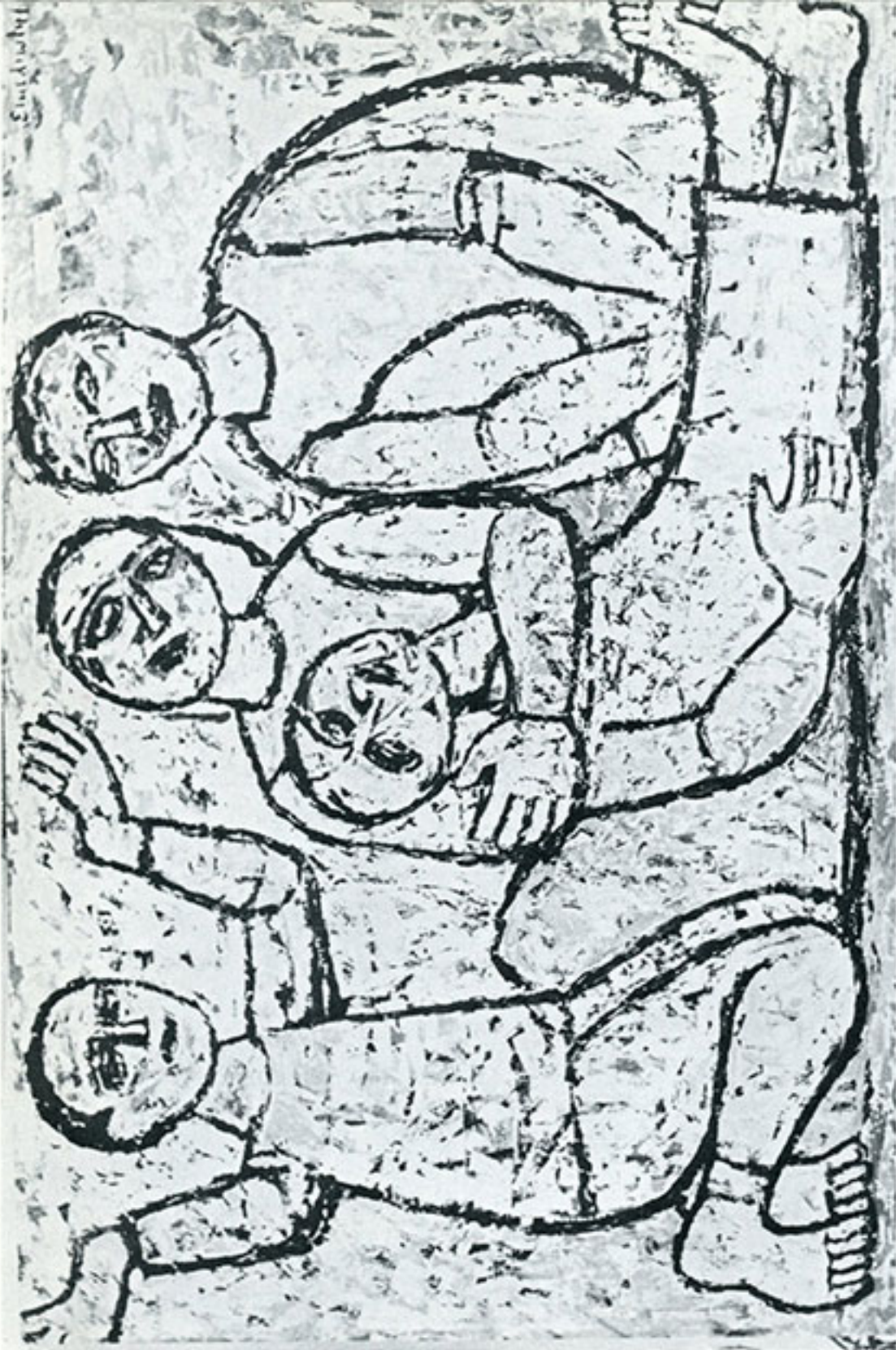
Mána mē paidiá / Mother with children

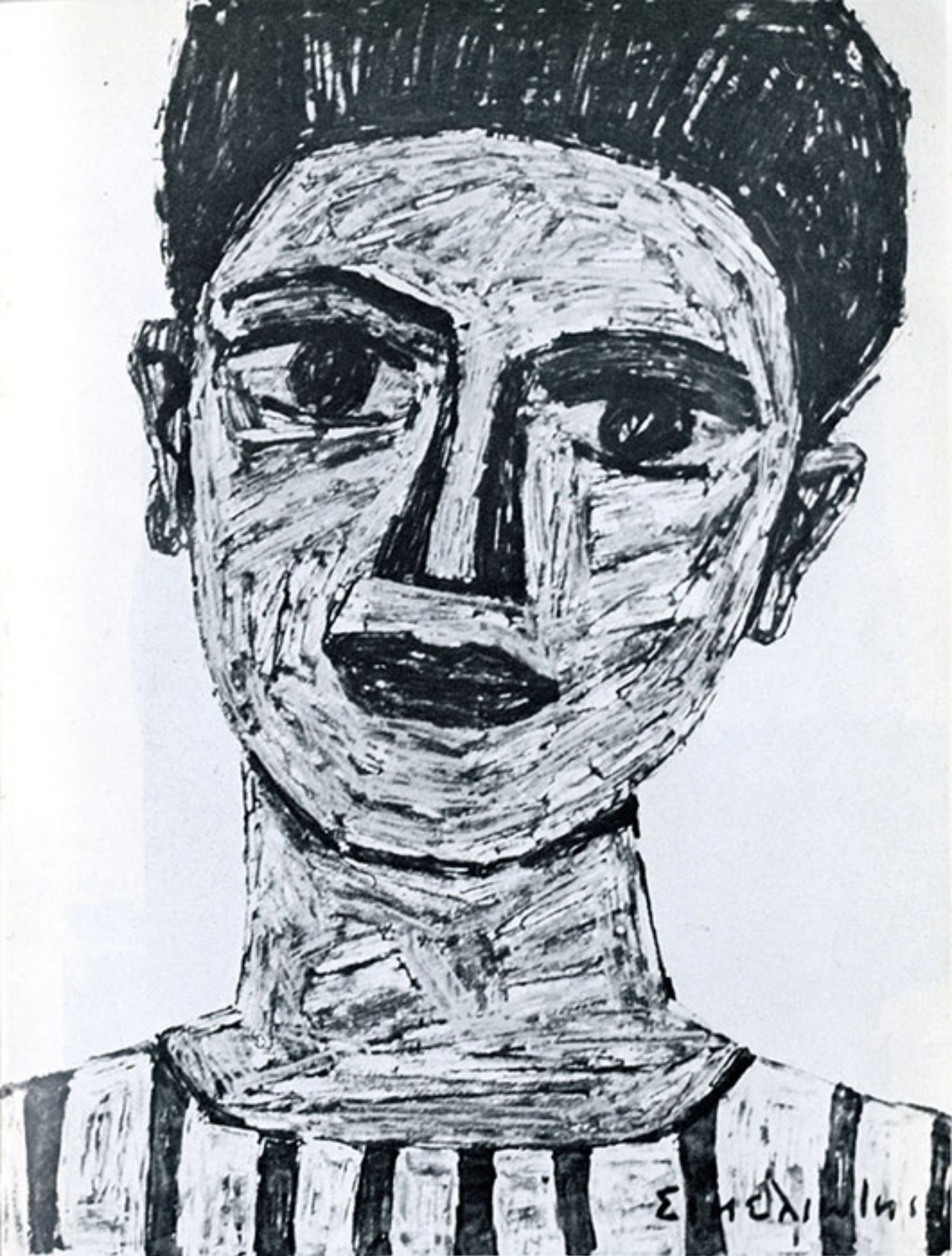
Μάνα που παίζει με παιδί / Mother playing with the child

Αποκαθήλωση / The Descent from the cross

Κεφάλι αγοριού / Head of a boy

Γυμνή κόρη ξαπλωμένη / Reclining nude girl

Ἐρωτικό ζευγάρι / Lovers

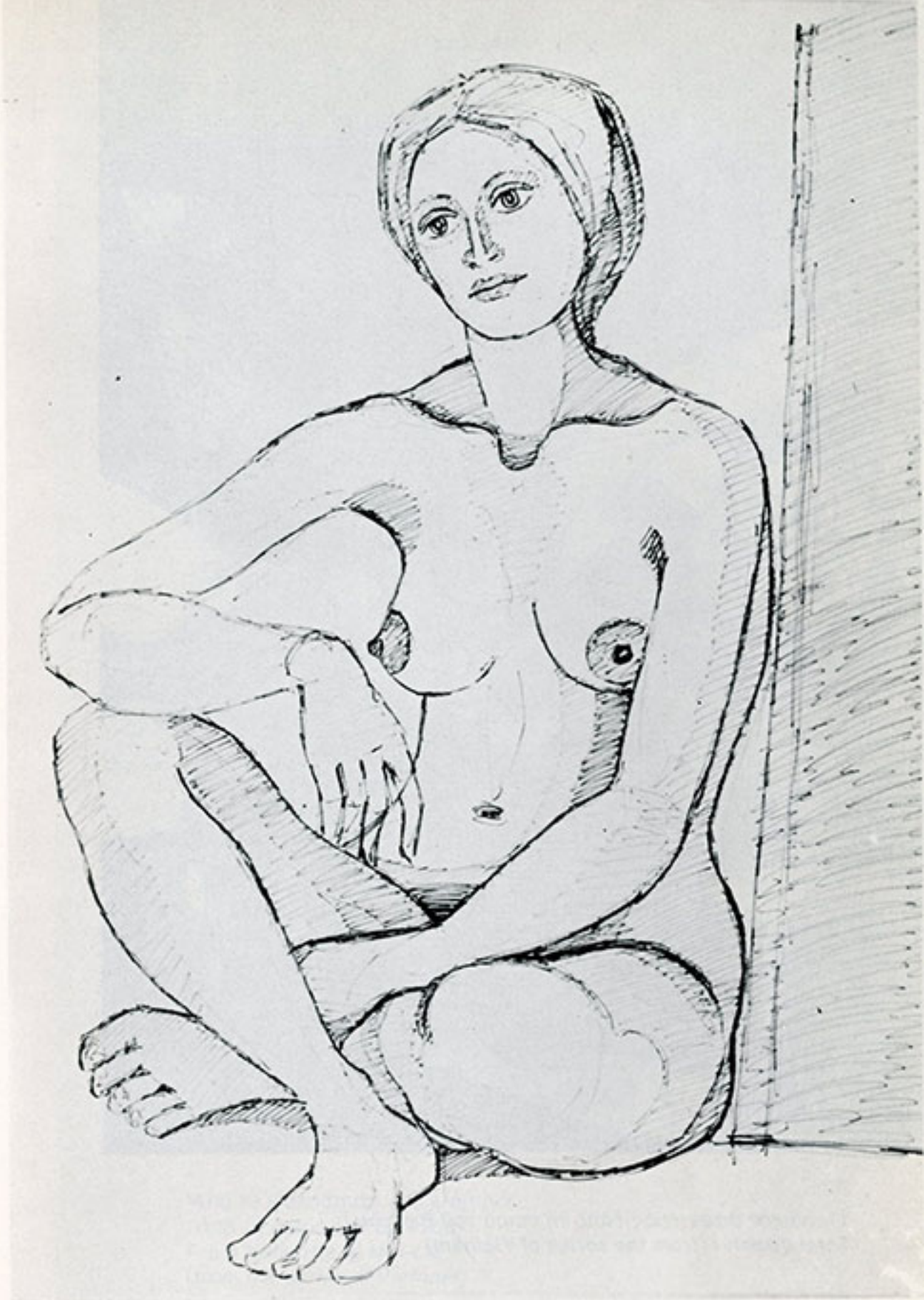

Κεφάλι αγοριού / Head of a boy

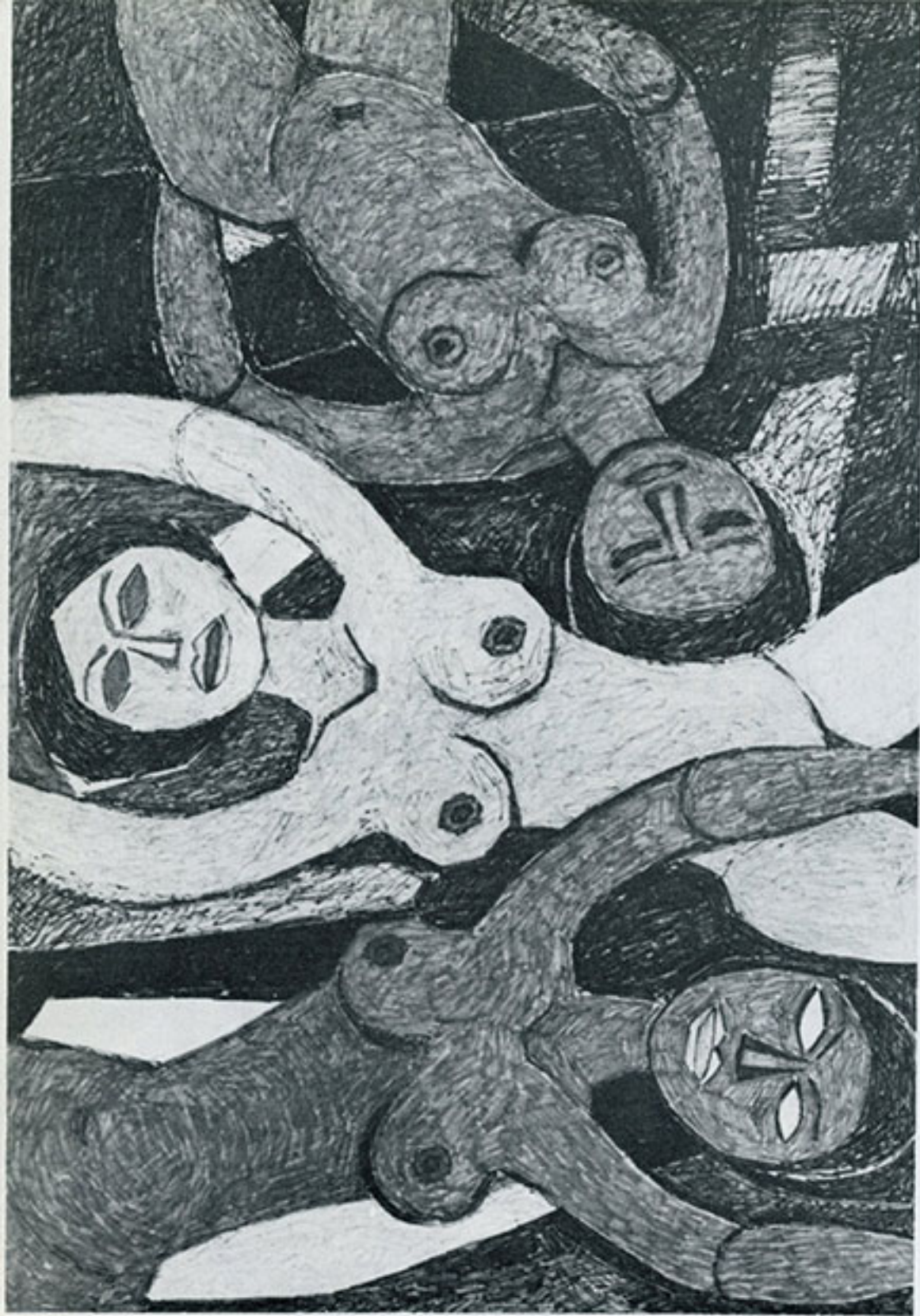
Κελεσιώτης

Γυμνή κόρη / Nude girl

Όμαδικός άφανισμός (άπό τη σειρά του Βιετνάμ)
Total disaster (from the series of Vietnam)

Ἐπὶ τὰ Καλάθρυτα στὸ Μάϋ-Λαΐ
(ἀπὸ τὴ σειρά τοῦ Βιετνάμ)
From Kalavrita to Mai-Lai
(from the series of Vietnam)

"Άγγελος πολεμιστής / Angel warrior

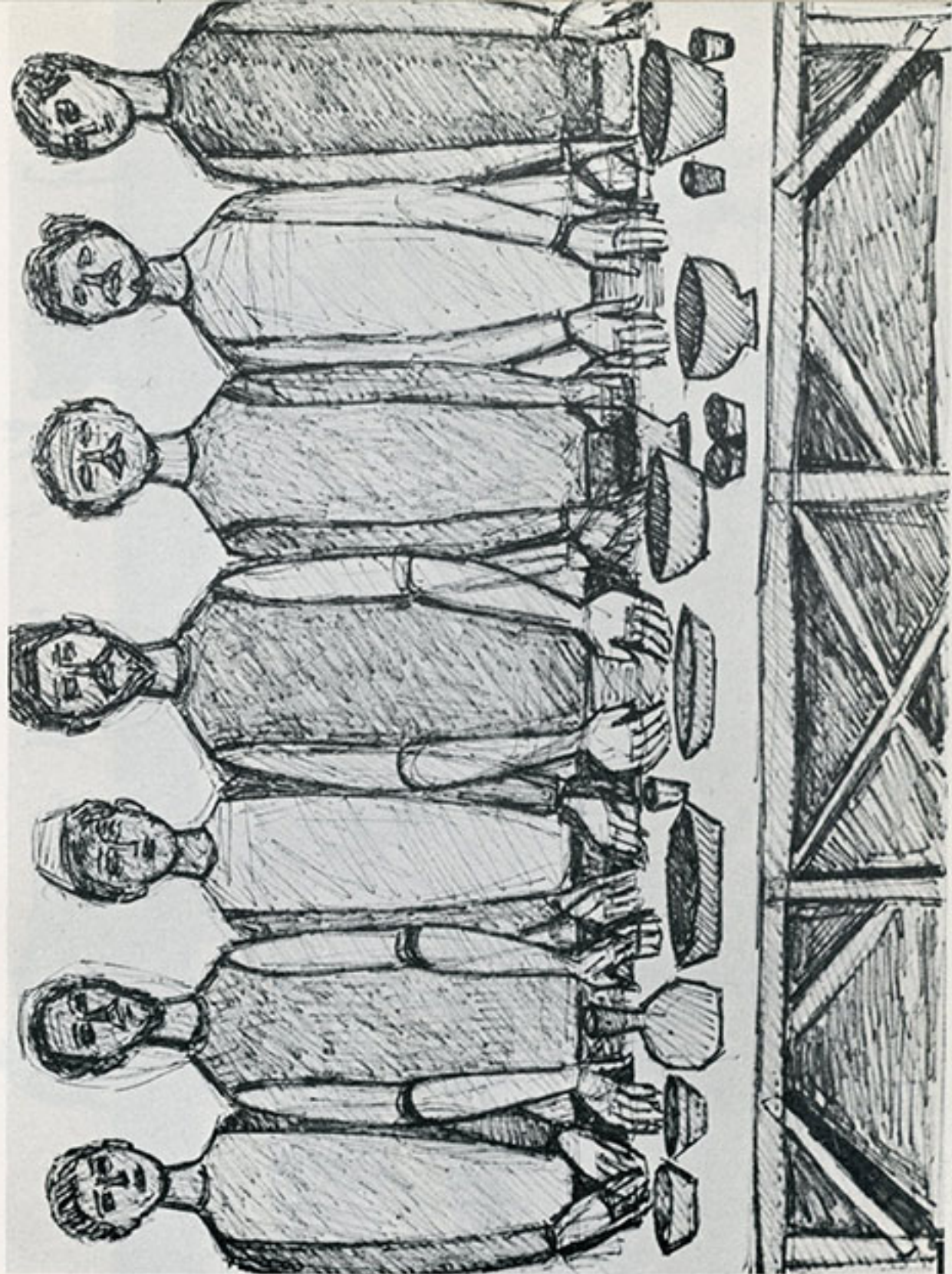
Οικογένεια / Family

Ποντιακός χορός / Dance of Pontos

Ἐκ τοῦ Μυστικῆς Δείπνου / Scene from the Last Supper

Κορμοί δέντρων / Tree trunks

“Αντρας με γυναίκα / Man and woman

Τρεις φιγούρες / Three figures

Γέννηση / The Nativity

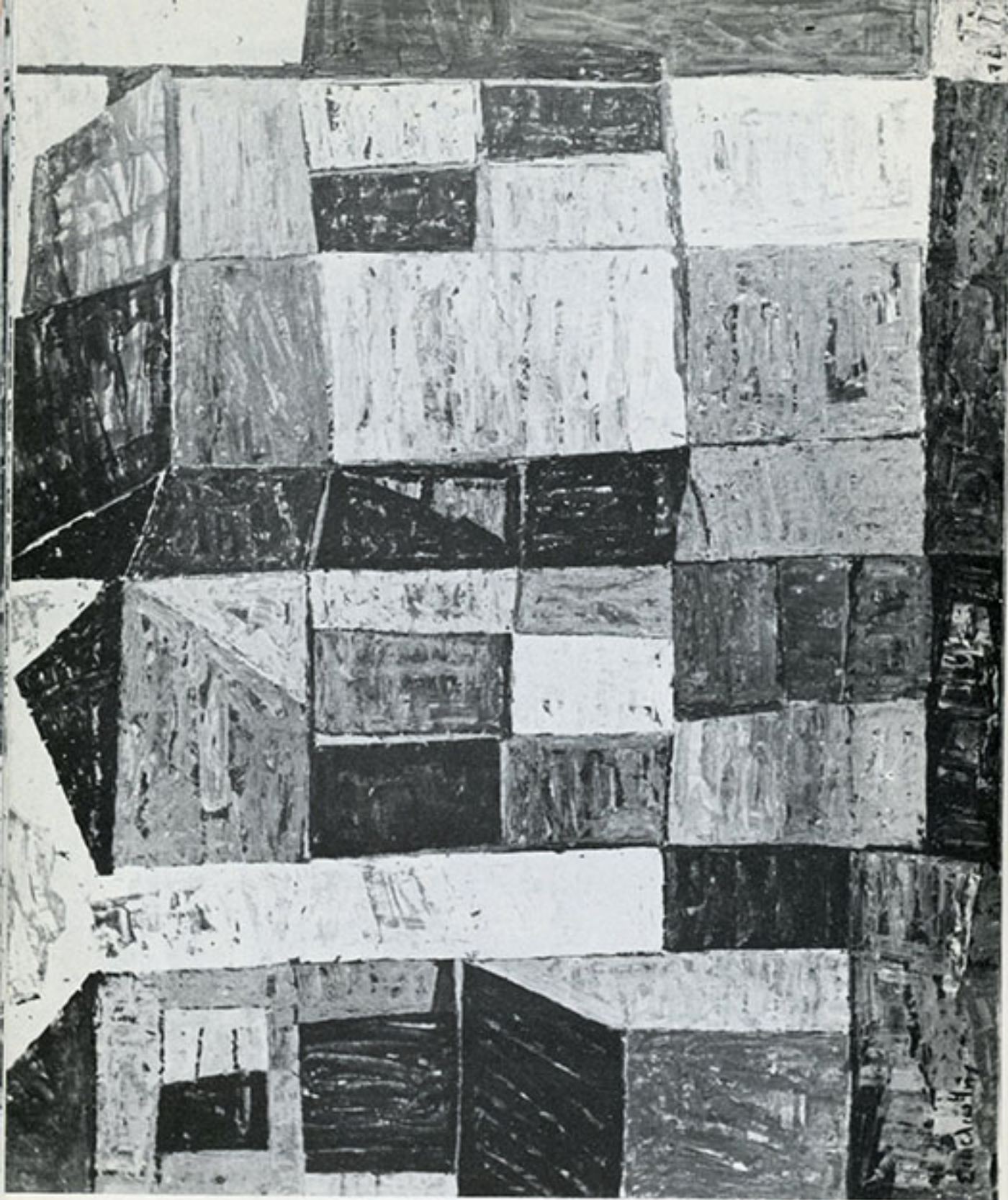
Mána mè παιδιὰ / Mother with children

Tonío antò tò "Opos/Landscape from Aghion Oros

Παράγκες / Shacks

Γυμνή κόρη / Nude girl

Τονίο μὲ ὄντρια / Landscape with houses

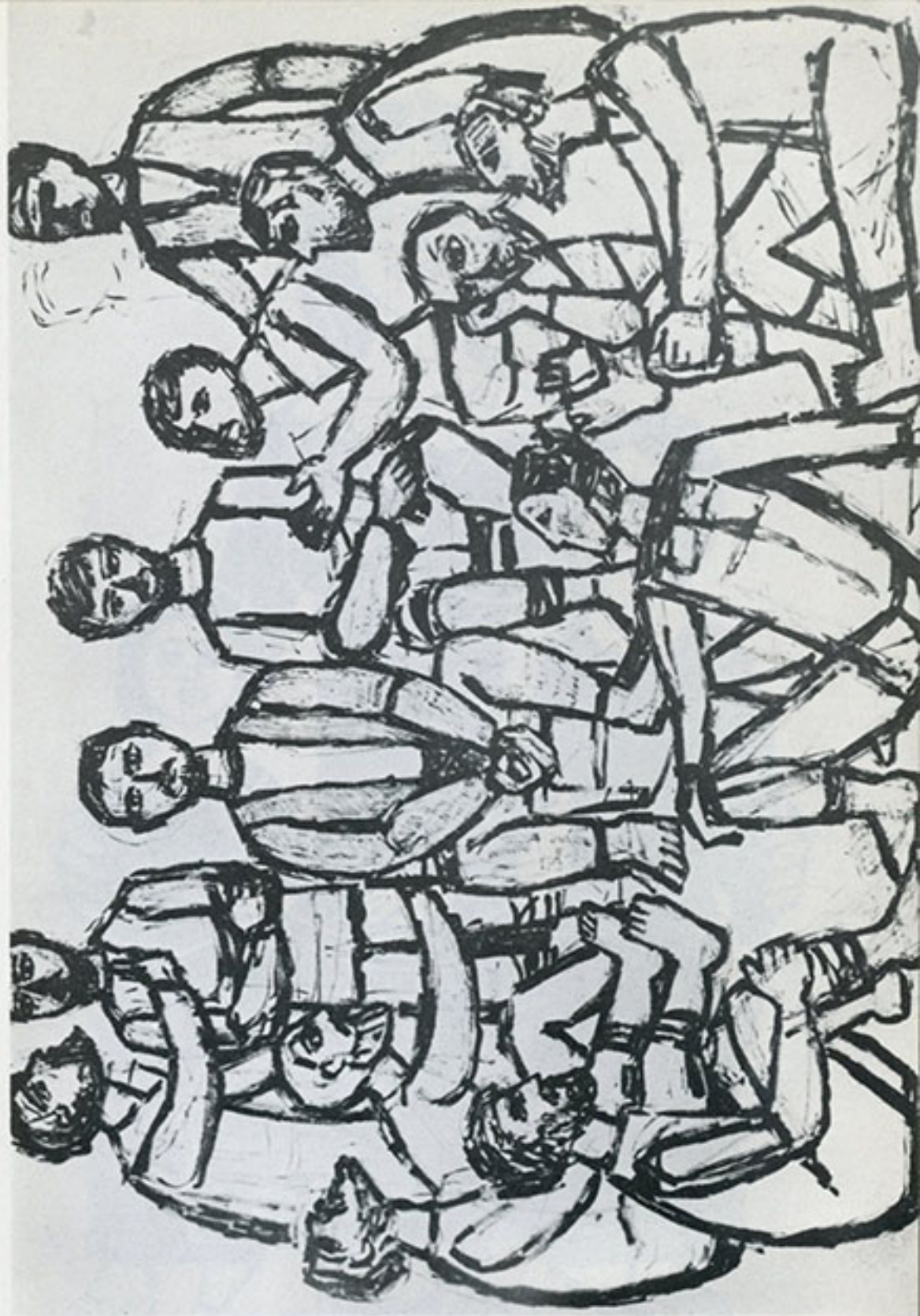
Ὁ Χριστὸς καὶ οἱ μαθητὲς Του / Christ with his pupils

Máva με κόρες / Mother with daughters

Συνάθροιση / Assembly

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

036000011392

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΛΕΞ. ΣΟΥΤΣΟΥ